

**ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ**  
**του Υπουργείου Εσωτερικών**  
**με τίτλο**  
**«Εκλογή Δημοτικών και Περιφερειακών Αρχών»**

*airetos.gr*

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ**

|                     |  |
|---------------------|--|
| <b>ΜΕΡΟΣ Α΄</b>     | <b>ΕΚΛΟΓΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ</b>  |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄</b>  | <b>ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ</b>   |
| Άρθρο 1             | Δημοτικές αρχές  |
| Άρθρο 2             | Αρχές δημοτικών κοινοτήτων   |
| Άρθρο 3             | Διάρκεια δημοτικής περιόδου  |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄</b>  | <b>ΕΚΛΟΓΕΙΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΙΝ</b>  |
| Άρθρο 4             | Δικαίωμα του εκλέγειν  |
| Άρθρο 5             | Άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν  |
| Άρθρο 6             | Εκλογικοί κατάλογοι  |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄</b>  | <b>ΕΚΛΟΓΙΜΟΙ - ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΣΘΑΙ</b>   |
| Άρθρο 7             | Προσόντα εκλογιμότητας   |
| Άρθρο 8             | Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα   |
| Άρθρο 9             | Ασυμβίβαστο λόγω οφειλών   |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄</b>  | <b>ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΔΡΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ</b>   |
| Άρθρο 10            | Εκλογικές περιφέρειες  |
| Άρθρο 11            | Έδρες δημοτικών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας   |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄</b>  | <b>ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΛΟΓΩΝ</b>  |
| Άρθρο 12            | Αρμόδιο δικαστήριο   |
| Άρθρο 13            | Κατάρτιση συνδυασμών – Υποβολή υποψηφιοτήτων   |
| Άρθρο 14            | Αντικατάσταση υποψηφίων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν   |
| Άρθρο 15            | Ανακήρυξη και κοινοποίηση συνδυασμών και υποψηφίων   |
| Άρθρο 16            | Δικαιώματα συνδυασμών και υποψηφίων  |
| Άρθρο 17            | Πρόγραμμα της εκλογής  |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄</b> | <b>ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΑ – ΣΤΑΥΡΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ</b>   |
| Άρθρο 18            | Μορφή και περιεχόμενο των ψηφοδελτίων  |
| Άρθρο 19            | Εκτύπωση και διανομή των ψηφοδελτίων   |
| Άρθρο 20            | Σταυροί προτίμησης   |
| Άρθρο 21            | Άκυρα ψηφοδέλτια   |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄</b>  | <b>ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ</b>   |
| Άρθρο 22            | Επιτυχών συνδυασμός δημάρχου και επιλαχόντες συνδυασμοί του δημοτικού συμβουλίου – Εκλογή δημάρχου |
| Άρθρο 23            | Επαναληπτική ψηφοφορία   |
| Άρθρο 24            | Κατανομή των εδρών του δημοτικού συμβουλίου  |
| Άρθρο 25            | Κατανομή των εδρών του δημοτικού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια                                |

|          |  |
|----------|--|
| Άρθρο 26 | Παραίτηση ή θάνατος υποψηφίου δημάρχου σε περίπτωση επαναληπτικής ψηφοφορίας |
| Άρθρο 27 | Εκλογή συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων  |
| Άρθρο 28 | Εκλογή προέδρων δημοτικών κοινοτήτων   |
| Άρθρο 29 | Τακτικοί και αναπληρωματικοί δημοτικοί σύμβουλοι – Ισοψηφία                  |
| Άρθρο 30 | Τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι δημοτικών κοινοτήτων – Ισοψηφία       |

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄                    ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ**

|          |  |
|----------|--|
| Άρθρο 31 | Μετάδοση των αποτελεσμάτων               |
| Άρθρο 32 | Εξαγωγή και δημοσίευση των αποτελεσμάτων |
| Άρθρο 33 | Έκθεση πρακτικών                         |

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄                    ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΑΧΟΝΤΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ – ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ – ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗ – ΔΙΑΛΥΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ**

|          |  |
|----------|--|
| Άρθρο 34 | Επικύρωση της εκλογής                  |
| Άρθρο 35 | Ορκωμοσία αιρετών                      |
| Άρθρο 36 | Αποποίηση της εκλογής                  |
| Άρθρο 37 | Παραίτηση αιρετών                      |
| Άρθρο 38 | Αντικατάσταση και αναπλήρωση συμβούλων |
| Άρθρο 39 | Εκλογή εξαιτίας διάλυσης συμβουλίων    |

## **ΜΕΡΟΣ Β΄                        ΕΚΛΟΓΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ**

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄                    ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

|          |                                 |
|----------|---------------------------------|
| Άρθρο 40 | Περιφερειακές αρχές             |
| Άρθρο 41 | Διάρκεια περιφερειακής περιόδου |

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄                    ΕΚΛΟΓΕΙΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΙΝ**

|          |                                     |
|----------|-------------------------------------|
| Άρθρο 42 | Δικαίωμα του εκλέγειν               |
| Άρθρο 43 | Άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν |
| Άρθρο 44 | Εκλογικοί κατάλογοι                 |

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄                    ΕΚΛΟΓΙΜΟΙ – ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΣΘΑΙ**

|          |  |
|----------|--|
| Άρθρο 45 | Προσόντα εκλογιμότητας                 |
| Άρθρο 46 | Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα |
| Άρθρο 47 | Ασυμβίβαστο λόγω οφειλών               |

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄                    ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ – ΕΔΡΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ**

|          |  |
|----------|--|
| Άρθρο 48 | Εκλογικές περιφέρειες                                    |
| Άρθρο 49 | Έδρες περιφερειακών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας |

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄                    ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ**

|          |  |
|----------|--|
| Άρθρο 50 | Κατάρτιση συνδυασμών – Υποβολή υποψηφιοτήτων |
| Άρθρο 51 | Ανακήρυξη και κοινοποίηση συνδυασμών         |

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄                   ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΑ – ΣΤΑΥΡΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ**

|          |                                       |
|----------|---------------------------------------|
| Άρθρο 52 | Μορφή και περιεχόμενο των ψηφοδελτίων |
| Άρθρο 53 | Σταυροί προτίμησης                    |
| Άρθρο 54 | Άκυρα ψηφοδέλτια                      |

|                    |  |
|--------------------|--|
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄</b> | <b>ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ</b>   |
| Άρθρο 55           | Επιτυχών συνδυασμός περιφερειάρχη και επιλαχόντες συνδυασμοί περιφερειακού συμβουλίου – Εκλογή περιφερειάρχη                               |
| Άρθρο 56           | Επαναληπτική ψηφοφορία   |
| Άρθρο 57           | Κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου  |
| Άρθρο 58           | Κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια  |
| Άρθρο 59           | Τακτικοί και αναπληρωματικοί περιφερειακοί σύμβουλοι – Ισοψηφία  |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄</b> | <b>ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ</b>   |
| Άρθρο 60           | Μετάδοση, εξαγωγή και δημοσίευση των αποτελεσμάτων   |
| Άρθρο 61           | Έκθεση πρακτικών   |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄</b> | <b>ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΑΧΟΝΤΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ – ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ – ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗ – ΔΙΑΛΥΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ</b>                                      |
| Άρθρο 62           | Επικύρωση της εκλογής  |
| Άρθρο 63           | Ορκωμοσία αιρετών  |
| Άρθρο 64           | Αποποίηση της εκλογής  |
| Άρθρο 65           | Παραίτηση αιρετών  |
| Άρθρο 66           | Αντικατάσταση και αναπλήρωση συμβούλων   |
| Άρθρο 67           | Εκλογή λόγω διάλυσης συμβουλίων  |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄</b> | <b>ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ</b>  |
| Άρθρο 68           | Αναλογική εφαρμογή διατάξεων της εκλογής δημοτικών αρχών στην εκλογή περιφερειακών αρχών   |
| <b>ΜΕΡΟΣ Γ΄</b>    | <b>ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ</b>   |
| Άρθρο 69           | Εκλογικοί φάκελοι – Λευκά ψηφοδέλτια – Κάλπες ψηφοφορίας   |
| Άρθρο 70           | Εφαρμογή της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών   |
| <b>ΜΕΡΟΣ Δ΄</b>    | <b>ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ – ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ</b>   |
| Άρθρο 71           | Δικαίωμα ένστασης  |
| Άρθρο 72           | Άσκηση ένστασης – Αρμόδιο δικαστήριο   |
| Άρθρο 73           | Προσβαλλόμενη πράξη - Λόγοι ένστασης   |
| Άρθρο 74           | Προθεσμία για την άσκηση ένστασης  |
| Άρθρο 75           | Διαδικασία εκδίκασης της ένστασης  |
| Άρθρο 76           | Αίτηση αναίρεσης   |
| Άρθρο 77           | Επανάληψη της εκλογής σε περίπτωση ακύρωσης  |
| <b>ΜΕΡΟΣ Ε΄</b>    | <b>ΕΙΔΙΚΕΣ, ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ</b>  |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄</b> | <b>ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ</b>   |
| Άρθρο 78           | Δημοτικές ενότητες - Μετονομασία κοινοτήτων σε δημοτικές κοινότητες – Επικαιροποίηση ορολογίας – Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 3852/2010 |
| Άρθρο 79           | Πληθυσμός οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης   |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄</b> | <b>ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ</b>  |
| Άρθρο 80           | Εξουσιοδοτικές διατάξεις   |

|                    |                                |
|--------------------|--------------------------------|
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄</b> | <b>ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ</b>   |
| Άρθρο 81           | Μεταβατικές διατάξεις          |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄</b> | <b>ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ</b> |
| Άρθρο 82           | Καταργούμενες διατάξεις        |
| <b>ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄</b>   | <b>ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</b>           |
| Άρθρο 83           | Έναρξη ισχύος                  |

**ΜΕΡΟΣ Α΄**  
**ΕΚΛΟΓΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**  
**ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ**

**Άρθρο 1**  
**Δημοτικές αρχές**

1. Οι δήμοι διοικούνται από το δημοτικό συμβούλιο, την οικονομική επιτροπή, την επιτροπή ποιότητας ζωής, την εκτελεστική επιτροπή και τον δήμαρχο.
2. Το δημοτικό συμβούλιο αποτελείται από:
  - α) ένδεκα (11) μέλη, σε δήμους με πληθυσμό έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους,
  - β) δεκατρία (13) μέλη, σε δήμους με πληθυσμό από δύο χιλιάδες έναν έως πέντε χιλιάδες (2.001 - 5.000) κατοίκους,
  - γ) δεκαεπτά (17) μέλη, σε δήμους με πληθυσμό από πέντε χιλιάδες έναν έως δέκα χιλιάδες (5.001 - 10.000) κατοίκους,
  - δ) είκοσι ένα (21) μέλη, σε δήμους με πληθυσμό από δέκα χιλιάδες έναν έως τριάντα χιλιάδες (10.001 - 30.000) κατοίκους,
  - ε) είκοσι επτά (27) μέλη, σε δήμους με πληθυσμό από τριάντα χιλιάδες έναν έως πενήντα χιλιάδες (30.001 - 50.000) κατοίκους,
  - στ) τριάντα τρία (33) μέλη, σε δήμους με πληθυσμό από πενήντα χιλιάδες έναν έως εκατό χιλιάδες (50.001 - 100.000) κατοίκους,
  - ζ) τριάντα επτά (37) μέλη, σε δήμους με πληθυσμό από εκατό χιλιάδες έναν έως διακόσιες χιλιάδες (100.001 - 200.000) κατοίκους και
  - η) σαράντα ένα (41) μέλη, σε δήμους με πληθυσμό από διακόσιες χιλιάδες έναν (200.001) και άνω κατοίκους.
3. Σε δήμους με πληθυσμό από τριάντα χιλιάδες έναν έως πενήντα χιλιάδες (30.001 - 50.000) κατοίκους, που έχουν συσταθεί με το άρθρο 2 του ν. 3852/2010 (Α΄87) στους οποίους οι δήμοι και κοινότητες που συνενώθηκαν υπερβαίνουν τους έξι (6), ο αριθμός των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου τους είναι εκείνος που αντιστοιχεί στην επόμενη πληθυσμιακή κλίμακα.

**Άρθρο 2**  
**Αρχές δημοτικών κοινοτήτων**

1. Οι δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μικρότερο ή ίσο των τριακοσίων (300) κατοίκων διοικούνται από τον πρόεδρο της δημοτικής κοινότητας.
2. Οι δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο των τριακοσίων ενός (301) κατοίκων διοικούνται από τον πρόεδρο του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας και το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας.
3. Το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας αποτελείται από:
  - α) τρία (3) μέλη, σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από τριακόσιους έναν έως δύο χιλιάδες (301 - 2.000) κατοίκους,
  - β) πέντε (5) μέλη, σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από δύο χιλιάδες έναν έως δέκα χιλιάδες (2.001 – 10.000) κατοίκους,
  - γ) ένδεκα (11) μέλη, σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από δέκα χιλιάδες έναν έως πενήντα χιλιάδες (10.001 – 50.000) κατοίκους και
  - δ) δεκαπέντε (15) μέλη, σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από πενήντα χιλιάδες έναν (50.001) και άνω κατοίκους.
4. Δεν εκλέγονται συμβούλια δημοτικών κοινοτήτων στους δήμους της Περιφέρειας Αττικής, με εξαίρεση τους δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων, στον δήμο Ωρωπού της Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής, στους δήμους Μεγαρέων και Μάνδρας – Ειδυλλίας της Περιφερειακής Ενότητας Δυτικής Αττικής
5. Στην περίπτωση μη εκλογής συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας όπως ορίζει η παρ. 4, οι αρμοδιότητες του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας ασκούνται από την οικονομική επιτροπή του δήμου και οι αρμοδιότητες του προέδρου του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας από τον δήμαρχο ή τον οριζόμενο από αυτόν αντιδήμαρχο.

### **Άρθρο 3**

#### **Διάρκεια δημοτικής περιόδου**

1. Οι δήμαρχοι, οι δημοτικοί σύμβουλοι, οι σύμβουλοι των δημοτικών κοινοτήτων και οι πρόεδροι των δημοτικών κοινοτήτων εκλέγονται κάθε πέντε (5) χρόνια με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία.
2. Η εκλογή για τα αξιώματα της παρ. 1 διεξάγεται τη δεύτερη Κυριακή του μηνός Οκτωβρίου του πέμπτου έτους κάθε δημοτικής περιόδου. Αν δεν αναδειχθεί επιτυχών συνδυασμός, σύμφωνα με το άρθρο 22, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή, σύμφωνα με το άρθρο 23.
3. Η εγκατάσταση των αρχών της παρ. 1 γίνεται την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από αυτό της διεξαγωγής των εκλογών και η θητεία τους λήγει την 31η Δεκεμβρίου του πέμπτου έτους.

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄**

#### **ΕΚΛΟΓΕΙΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΙΝ**

### **Άρθρο 4**

#### **Δικαίωμα του εκλέγειν**

1. Δικαίωμα να εκλέγουν τις αιρετές δημοτικές αρχές και τις αρχές των δημοτικών κοινοτήτων έχουν όλοι οι δημότες του δήμου.

2. Δικαίωμα να εκλέγουν τις αιρετές δημοτικές αρχές και τις αρχές των δημοτικών κοινοτήτων έχουν, επίσης, οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους του δήμου.
3. Ως προς το όριο ηλικίας για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν εφαρμόζεται το άρθρο 4 του π.δ. 26/2012 (Α' 57).

#### **Άρθρο 5**

##### **Άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν**

1. Το δικαίωμα του εκλέγειν ασκούν μόνο όσοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους και στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους του δήμου, σύμφωνα με τα άρθρα 7 έως 25 του π.δ. 26/2012 (Α' 57). Ειδικώς, το δικαίωμα του προηγούμενου εδαφίου για την εκλογή των συμβούλων των δημοτικών κοινοτήτων και των προέδρων των δημοτικών κοινοτήτων έχουν οι εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι στους αντίστοιχους εκλογικούς καταλόγους.
2. Η άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν είναι υποχρεωτική. Κατ' εξαίρεση η άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν δεν είναι υποχρεωτική:
  - α) για τους κατοίκους του εξωτερικού,
  - β) για όσους έχουν υπερβεί το εβδομηκοστό (70ό) έτος της ηλικίας τους και
  - γ) για όσους βρίσκονται την ημέρα της ψηφοφορίας σε απόσταση μεγαλύτερη των διακοσίων (200) χιλιομέτρων από το εκλογικό τμήμα στο οποίο ψηφίζουν.

#### **Άρθρο 6**

##### **Εκλογικοί κατάλογοι**

1. Οι εκλογικοί κατάλογοι που ισχύουν για την εκλογή βουλευτών ισχύουν και για τις εκλογές των αιρετών δημοτικών αρχών, των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων και των προέδρων των δημοτικών κοινοτήτων.
2. Για τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ισχύουν οι ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι του π.δ. 133/1997 (Α' 121).

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'**

#### **ΕΚΛΟΓΙΜΟΙ – ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΣΘΑΙ**

#### **Άρθρο 7**

##### **Προσόντα εκλογιμότητας**

1. Δήμαρχος μπορεί να εκλεγεί:
  - α) δημότης που έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και έχει συμπληρώσει το εικοστό πρώτο (21ο) έτος της ηλικίας του κατά την ημέρα των εκλογών και
  - β) πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει το δικαίωμα του εκλέγειν, σύμφωνα με το π.δ. 133/1997 (Α' 121), και έχει συμπληρώσει το εικοστό πρώτο (21ο) έτος της ηλικίας του κατά την ημέρα των εκλογών.
2. Δημοτικός σύμβουλος, σύμβουλος δημοτικής κοινότητας ή πρόεδρος της δημοτικής κοινότητας μπορεί να εκλεγεί:

- α) δημότης που έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας του κατά την ημέρα των εκλογών και
- β) πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει το δικαίωμα του εκλέγειν, σύμφωνα με το π.δ. 133/1997, και έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας του κατά την ημέρα των εκλογών.

## **Άρθρο 8**

### **Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα**

1. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι δημοτικών κοινοτήτων ή πρόεδροι δημοτικών κοινοτήτων πολίτες οι οποίοι στερούνται του δικαιώματος του εκλέγειν.
2. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι δημοτικών κοινοτήτων ή πρόεδροι δημοτικών κοινοτήτων:
  - α) Δικαστικοί λειτουργοί, αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, θρησκευτικοί λειτουργοί των γνωστών θρησκειών, καθώς και τα μέλη των ανεξαρτήτων αρχών του άρθρου 101Α του Συντάγματος ή των αρχών που χαρακτηρίζονται με νόμο ως ανεξάρτητες ή ρυθμιστικές, αν για τα μέλη αυτά προβλέπεται από τον νόμο η πλήρης και αποκλειστική τους απασχόληση ή η αναστολή άσκησης εκ μέρους τους οποιουδήποτε άλλου δημόσιου λειτουργήματος ή καθήκοντος, αμειβόμενου ή μη, σε οποιαδήποτε θέση του δημόσιου τομέα, κατά τη διάρκεια της θητείας τους στην αρχή αυτή. Κατ' εξαίρεση, δικαστικοί λειτουργοί και αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, εφόσον δεν υπηρέτησαν εντός των ορίων του δήμου στον οποίο επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα κατά και μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των αυτοδιοικητικών εκλογών, μπορούν να είναι υποψήφιοι, εφόσον παραιτηθούν από τη θέση τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 του π.δ. 26/2012 (Α' 57), πριν από την ημερομηνία ανακήρυξης των υποψηφίων. Το ασυμβίβαστο του πρώτου εδαφίου δεν καταλαμβάνει όσους εκ του ένστολου προσωπικού των σωμάτων ασφαλείας προάγονται σε αξιωματικούς, με τη συμπλήρωση ετών πραγματικής υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της αιρετής θητείας τους. Ειδικές διατάξεις που απαγορεύουν την υποβολή ή την αποδοχή της παραίτησης των προσώπων αυτών ή που περιορίζουν το δικαίωμά τους να παραιτηθούν ή την αρμοδιότητα της αρχής να αποδεχθεί την παραίτησή τους εξακολουθούν να ισχύουν.
  - β) Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης και ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης, εφόσον η χωρική του αρμοδιότητα αφορά ή καταλαμβάνει τον δήμο για τον οποίο θέτει υποψηφιότητα, για τέσσερα (4) έτη από τη λήξη της θητείας του με οποιονδήποτε τρόπο.
  - γ) Ο Επόπτης Ο.Τ.Α., στους δήμους στους οποίους εκτείνεται η αρμοδιότητά του, για τέσσερα (4) έτη από τη λήξη της θητείας του με οποιονδήποτε τρόπο.
  - δ) Διοικητές, υποδιοικητές, πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων, διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, των δημόσιων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, καθώς και των πάσης φύσεως νομικών προσώπων των δήμων, οι οποίοι δεν είναι αιρετοί της τοπικής αυτοδιοίκησης, δεν έχουν εκλεγεί στα ανωτέρω αξιώματα ή δεν έχουν οριστεί στις θέσεις αυτές λόγω ιδιότητας (ex officio), σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τα νομικά αυτά

πρόσωπα, στους δήμους στα διοικητικά όρια των οποίων εκτείνεται η χωρική αρμοδιότητα των νομικών προσώπων, εφόσον κατείχαν τα συγκεκριμένα αξιώματα κατά και μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών.

ε) Υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, των δήμων, των περιφερειών και των νομικών προσώπων που είναι ενταγμένα στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτό ισχύει δέκα (10) μήνες πριν από τη διενέργεια των εκλογών, οι οποίοι, κατά και μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών άσκησαν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας επιπέδου γενικής διεύθυνσης ή διεύθυνσης ή τμήματος στους δήμους στα διοικητικά όρια των οποίων εκτεινόταν η αρμοδιότητα των οργανικών τους μονάδων. Στο πεδίο εφαρμογής του πρώτου εδαφίου δεν υπάγονται οι διευθυντές σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και οι διευθυντές τμημάτων, μονάδων, κλινικών και εργαστηρίων ιατρικής υπηρεσίας του Εθνικού Συστήματος Υγείας, ενώ υπάγονται οι περιφερειακοί διευθυντές εκπαίδευσης και οι προϊστάμενοι διευθύνσεων εκπαίδευσης, οι διευθυντές ιατροί που προϊστάμενοι της Ιατρικής Υπηρεσίας και των Κέντρων Υγείας, καθώς και ο υπεύθυνος συντονιστής της επιστημονικής λειτουργίας Κέντρου Υγείας.

στ) Όποιοι συνδέονται με τον οικείο δήμο, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτός συμμετέχει, με σύμβαση προμήθειας, εκτέλεσης έργου, παροχής υπηρεσιών, παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης έργου ή υπηρεσίας με αντικείμενο συνολικής αξίας άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, εφόσον η σύμβαση είναι σε ισχύ κατά και μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών. Δεν αποτελεί κώλυμα ή ασυμβίβαστο η ιδιότητα του μέλους της διοίκησης ή του υπαλλήλου δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας, που συνδέονται με τον οικείο δήμο, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτός συμμετέχει, με σύμβαση που είναι σχετική με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους. Δεν αποτελεί ασυμβίβαστο η σύναψη σύμβασης αγοράς, εκποίησης ή εκμίσθωσης δημοτικών ακινήτων, εφόσον η σχετική σύμβαση έχει συναφθεί ύστερα από πλειοδοτική δημοπρασία.

ζ) Γενικοί διευθυντές, διευθύνοντες σύμβουλοι, πρόεδροι και μέλη διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές, μέτοχοι και εταίροι κεφαλαιουχικών εταιρειών, που έχουν συμβληθεί με τον οικείο δήμο, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτός συμμετέχει, εφόσον το ποσοστό συμμετοχής τους στις εταιρείες υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού κεφαλαίου της εταιρείας, καθώς και εταίροι προσωπικών εταιρειών και κοινοπρακτούντα πρόσωπα, που έχουν συμβληθεί με τον οικείο δήμο, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτός συμμετέχει, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περ. στ). Αν ο οικείος δήμος συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην επιχείρηση με την οποία συμβάλλεται ο ίδιος, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία μετέχει, δεν υπάρχει ασυμβίβαστο για τους αιρετούς του δήμου που μετέχουν στη διοίκηση της επιχείρησης αυτής.

η) Γενικοί γραμματείς δήμων, ειδικοί σύμβουλοι των δήμων και δικηγόροι με έμμισθη εντολή των δήμων, στους δήμους στους οποίους υπηρέτησαν, κατά και μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών.

3. Κώλυμα εκλογιμότητας συντρέχει για όσους έχουν εκπέσει από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα πρώτου ή δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης:

α) ύστερα από αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 236 του ν. 3852/2010 (Α' 87) ή



β) ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Επόπτη Ο.Τ.Α. για πειθαρχικό παράπτωμα σύμφωνα με τα άρθρα 233 και 234 του ν. 3852/2010.

4. Δεν μπορούν να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι δημοτικών κοινοτήτων ή πρόεδροι δημοτικών κοινοτήτων, υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετούν στον ίδιο δήμο και στα πάσης φύσεως νομικά πρόσωπα τα οποία έχει συστήσει ή στα οποία μετέχει ο δήμος. Το ασυμβίβαστο δεν συντρέχει, αν τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της εγκατάστασής τους. Αν δεν παραιτηθούν πριν από την ημέρα της εγκατάστασής τους, εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμα. Η αρμόδια υπηρεσία του δήμου οφείλει αμελλητί να ενημερώσει τον Επόπτη Ο.Τ.Α. για την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης. Αν τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου δεν εκλεγούν ή αν εκλεγούν και λήξει για οποιονδήποτε λόγο η θητεία τους, επανέρχονται αυτοδικαίως στην ενεργό υπηρεσία, σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4257/2014 (Α' 93).

5. Δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι δημοτικών κοινοτήτων ή πρόεδροι δημοτικών κοινοτήτων που αποδέχονται οποιοδήποτε από τα καθήκοντα ή τα έργα που συνιστούν ασυμβίβαστο ή αποκτούν δημοτικότητα σε άλλο δήμο, εκπίπτουν από το αξίωμά τους. Το αρμόδιο διοικητικό πρωτοδικείο με απόφασή του διαπιστώνει την ύπαρξη του ασυμβίβαστου και την έκπτωση από το αξίωμα, εφόσον υποβληθεί ένσταση σύμφωνα με τα άρθρα 71 έως 75. Κατά της απόφασης με την οποία διαπιστώνεται το ασυμβίβαστο χωρεί αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με το άρθρο 76.

6. Υποψηφιότητα και στους δύο βαθμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή για περισσότερα του ενός αυτοδιοικητικά αξιώματα στον ίδιο ή σε άλλο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης δεν επιτρέπεται. Υποψήφιος ο οποίος θέτει υποψηφιότητα κατά παράβαση του πρώτου εδαφίου, δεν ανακηρύσσεται σε καμία από τις θέσεις για τις οποίες έχει θέσει υποψηφιότητα. Αν, παρ' όλα αυτά, ανακηρυχθεί, η υποψηφιότητά του ακυρώνεται για όλες τις θέσεις με την έκδοση απόφασης του αρμοδίου διοικητικού πρωτοδικείου, χωρίς να είναι απαραίτητη η υποβολή ένστασης, σύμφωνα με τα άρθρα 71 έως 75. Κατά της απόφασης του διοικητικού πρωτοδικείου χωρεί αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με το άρθρο 76.

7. Δεν επιτρέπεται η σύμπτωση στο ίδιο πρόσωπο της ιδιότητας αιρετού και στους δύο βαθμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή δύο άμεσα αιρετών αυτοδιοικητικών αξιωμάτων. Στην περίπτωση αυτή, επέρχεται αυτοδίκαιη έκπτωση και από τα δύο αξιώματα, με διαπιστωτική πράξη του οικείου Επόπτη Ο.Τ.Α..

## **Άρθρο 9**

### **Ασυμβίβαστο λόγω οφειλών**

1. Δεν μπορούν να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι ή πρόεδροι των δημοτικών κοινοτήτων όποιοι είναι, από οποιαδήποτε αιτία, οφειλέτες του οικείου δήμου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κοινωφελών επιχειρήσεων και της δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης και αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) αυτού, καθώς, επίσης, και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου στα οποία συμμετέχει ο οικείος δήμος, εφόσον η συνολική οφειλή υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ.

2. Αν οφειλέτης του οικείου δήμου ή των νομικών προσώπων της παρ. 1 εκλεγεί δήμαρχος, δημοτικός σύμβουλος, σύμβουλος δημοτικής κοινότητας ή πρόεδρος της δημοτικής

κοινότητας, οφείλει να εξοφλήσει την οφειλή του, εφόσον αυτή υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ανακήρυξή του από το αρμόδιο πρωτοδικείο. Αν η οφειλή δεν εξοφληθεί εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, ο δήμαρχος, δημοτικός σύμβουλος, σύμβουλος δημοτικής κοινότητας ή πρόεδρος της δημοτικής κοινότητας εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμα, εκτός από την περίπτωση διακανονισμού της οφειλής. Η οικεία οικονομική υπηρεσία οφείλει αμελλητί να ενημερώσει τον Επόπτη Ο.Τ.Α. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Επόπτη Ο.Τ.Α., εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τότε που έλαβε γνώση της μη εξόφλησης της οφειλής από την οικονομική υπηρεσία.

3. Αν δήμαρχος, δημοτικός σύμβουλος, σύμβουλος δημοτικής κοινότητας ή πρόεδρος της δημοτικής κοινότητας καταστεί μετά από την εκλογή του οφειλέτης του οικείου δήμου ή των νομικών προσώπων της παρ. 1, οφείλει να εξοφλήσει την οφειλή του εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών, αφότου η βεβαίωση της οφειλής καταστεί οριστική και λάβει γνώση αυτής ή, αν ασκηθούν ένδικα βοηθήματα, αφότου εκδοθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση. Αν η οφειλή δεν εξοφληθεί εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, ο δήμαρχος, δημοτικός σύμβουλος, σύμβουλος δημοτικής κοινότητας ή πρόεδρος δημοτικής κοινότητας εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμα, εκτός από την περίπτωση διακανονισμού της οφειλής. Η οικεία οικονομική υπηρεσία οφείλει να ενημερώσει αμελλητί τον Επόπτη Ο.Τ.Α. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Επόπτη Ο.Τ.Α., εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τότε που έλαβε γνώση της μη εξόφλησης της οφειλής από την οικονομική υπηρεσία.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄**

### **ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ – ΕΔΡΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ**

#### **Άρθρο 10**

##### **Εκλογικές περιφέρειες**

Ως εκλογικές περιφέρειες για την ανάδειξη των δημοτικών συμβούλων ορίζονται:

- α) η δημοτική ενότητα της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3852/2010 (Α' 87) και
- β) οι δημοτικές κοινότητες της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3852/2010.

#### **Άρθρο 11**

##### **Έδρες δημοτικών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας**

1. Μέτρο για τον υπολογισμό των εδρών των δημοτικών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας αποτελεί το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης του πληθυσμού του δήμου, δια του συνολικού αριθμού των μελών του δημοτικού συμβουλίου κάθε δήμου.
2. Από το πηλίκο της διαίρεσης του πληθυσμού της εκλογικής περιφέρειας δια του εκλογικού μέτρου προκύπτουν οι έδρες των δημοτικών της συμβούλων.
3. Οι έδρες των δημοτικών συμβούλων στο δημοτικό συμβούλιο που παραμένουν αδιάθετες προστίθενται ανά μία (1) στις εκλογικές περιφέρειες με τα μεγαλύτερα, κατά σειρά, υπόλοιπα εωσότου συμπληρωθεί ο αριθμός των μελών του δημοτικού συμβουλίου κάθε εκλογικής περιφέρειας, όπως ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 1. Αν υπάρχουν εκλογικές περιφέρειες με ίσα υπόλοιπα, διατίθενται σε αυτές από μια (1) έδρα, η οποία αφαιρείται από κάθε εκλογική περιφέρεια του δήμου με το μεγαλύτερο αριθμό εδρών και κατά

φθίνουσα σειρά. Αν υπάρχουν εκλογικές περιφέρειες με ίδιο αριθμό εδρών, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν ήδη αφαιρεθεί σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο, η έδρα αφαιρείται από την εκλογική περιφέρεια με το μικρότερο πληθυσμό. Αν προκύψει εκλογική περιφέρεια χωρίς έδρα, διατίθεται σε αυτή μία (1) έδρα, η οποία αφαιρείται από κάθε εκλογική περιφέρεια του δήμου με τον μεγαλύτερο αριθμό εδρών και κατά φθίνουσα σειρά. Σε περίπτωση εκλογικών περιφερειών με ίδιο αριθμό εδρών, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν ήδη αφαιρεθεί σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο, η έδρα αφαιρείται από εκείνη με τον μικρότερο πληθυσμό.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄** **ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΛΟΓΩΝ**

### **Άρθρο 12** **Αρμόδιο δικαστήριο**

Το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της περιφέρειας και το Πρωτοδικείο Αθηνών στην Περιφέρεια Αττικής είναι αρμόδια για τις ενέργειες που ορίζονται στα άρθρα 13 και επόμενα.

### **Άρθρο 13** **Κατάρτιση συνδυασμών – Υποβολή υποψηφιοτήτων**

1. Η εκλογή των δημάρχων, των δημοτικών συμβούλων, των συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων και των προέδρων των δημοτικών κοινοτήτων γίνεται κατά συνδυασμούς. Υποψηφιότητες για τα αξιώματα του πρώτου εδαφίου εκτός συνδυασμών αποκλείονται. Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει, τον υποψήφιο δήμαρχο, τους υποψήφιους δημοτικούς συμβούλους, ανά εκλογική περιφέρεια, τους υποψήφιους συμβούλους δημοτικών κοινοτήτων και τους υποψήφιους προέδρους των δημοτικών κοινοτήτων, ανά δημοτική κοινότητα και τουλάχιστον σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) των δημοτικών κοινοτήτων.
2. Ο ελάχιστος αριθμός υποψηφίων που πρέπει να περιλαμβάνει ένας συνδυασμός είναι:
  - α) Για τους υποψήφιους δημοτικούς συμβούλους, ίσος τουλάχιστον με τον αριθμό των εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας με δυνατότητα προσαύξησης έως και εκατόν πενήντα τοις εκατό (150%). Δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με το μισό της μονάδας και άνω.
  - β) Για τους υποψήφιους συμβούλους κάθε δημοτικής κοινότητας, ίσος τουλάχιστον με τον αριθμό των εδρών κάθε δημοτικής κοινότητας με δυνατότητα προσαύξησης έως και εκατόν πενήντα τοις εκατό (150%). Δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με το μισό της μονάδας και άνω.
  - γ) Από κάθε φύλο, ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%), τουλάχιστον, του συνολικού αριθμού των υποψηφίων του οικείου συνδυασμού, συμπεριλαμβανομένου του υποψηφίου δημάρχου και των συμβούλων δημοτικής κοινότητας. Δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με το μισό της μονάδας και άνω.
3. Κανείς δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε περισσότερους συνδυασμούς ή να είναι υποψήφιος για περισσότερα του ενός (1) αξιώματα των δήμων ή των περιφερειών.
4. Η δήλωση των συνδυασμών υποβάλλεται στην ηλεκτρονική πύλη δήλωσης υποψηφιοτήτων του άρθρου 33 του π.δ. 26/2012 (Α' 27), με αναλογική εφαρμογή των

άρθρων 32 έως 34 του ίδιου, από τους επικεφαλής των συνδυασμών υποψήφιους δημάρχους το αργότερο έως τις 23:59 την 31η Αυγούστου του έτους των εκλογών. Μέχρι τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, επιτρέπεται μόνο να συμπληρωθεί ο συνδυασμός έως τον επιτρεπόμενο αριθμό των υποψήφίων δημοτικών συμβούλων και συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων με υποβολή συμπληρωματικής δήλωσης του υποψήφιου δημάρχου. Μετά από τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου καμιά μεταβολή της δήλωσης δεν επιτρέπεται, εκτός από την αντικατάσταση προσώπων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν, σύμφωνα με το άρθρο 14.

5. Στη δήλωση καταχωρίζονται, για κάθε συνδυασμό, το όνομα και το έμβλημά του, εφόσον αυτό υπάρχει.

6. Στη δήλωση, για κάθε υποψήφιο:

α) Καταχωρίζονται:

αα) Το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο και το μητρώνυμο, η ημερομηνία γέννησης, η ιδιότητα και η πλήρης διεύθυνση του προτεινόμενου ως υποψηφίου δημάρχου, δημοτικού συμβούλου, συμβούλου ή προέδρου δημοτικής κοινότητας, καθώς και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.). Αν δεν έχει εκδοθεί για τον υποψήφιο Α.Φ.Μ., μπορεί να αναπληρωθεί από τον Α.Φ.Μ. του πληρεξουσίου του.

αβ) Η εκλογική περιφέρεια ή η δημοτική κοινότητα στην οποία είναι υποψήφιος.

β) Επισυνάπτεται ηλεκτρονικό παράβολο από το οποίο προκύπτει ότι ο υποψήφιος δήμαρχος, κάθε υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος, κάθε υποψήφιος σύμβουλος δημοτικής κοινότητας και κάθε υποψήφιος πρόεδρος της δημοτικής κοινότητας, έχει καταθέσει υπέρ του δημοσίου ποσό διακοσίων (200), ογδόντα (80), πενήντα (50) ή δέκα (10) ευρώ, αντίστοιχα. Το ηλεκτρονικό παράβολο εκδίδεται είτε ατομικά, ανά υποψήφιο, είτε για το σύνολο ή μέρος του συνδυασμού.

7. Κάθε υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος, σύμβουλος ή πρόεδρος δημοτικής κοινότητας επικυρώνει την υποψηφιότητά του με τη διαδικασία της παρ. 5 του άρθρου 34 του π.δ. 26/2012, η οποία υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης για κάθε έννομη συνέπεια, με την οποία δηλώνει ότι:

α) αποδέχεται την υποψηφιότητα για το συγκεκριμένο αξίωμα και στη συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια ή δημοτική κοινότητα,

β) δεν στερείται των πολιτικών του δικαιωμάτων και

γ) δεν συντρέχουν τα κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα του άρθρου 8.

8. Στη δήλωση των συνδυασμών και των μεμονωμένων υποψηφιοτήτων :

α) Απαγορεύεται να ορίζεται ή να χρησιμοποιείται ως όνομα ή ως έμβλημα του συνδυασμού σύμβολο θρησκευτικής λατρείας ή σημαία ή άλλο παρόμοιο σύμβολο κράτους ή σημείο ιδιαίτερης ευλάβειας, στέμμα, φωτογραφία οποιουδήποτε προσώπου, έμβλημα κράτους, που ίσχυε παλαιότερα ή ισχύει ακόμη, καθώς και σύμβολα ή εμβλήματα του δικτατορικού καθεστώτος της 21ης Απριλίου 1967 ή σύμβολα ή εμβλήματα με ρατσιστικό ή ξενοφοβικό περιεχόμενο, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 927/1979 (Α' 139).

β) Επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί πέραν του κυρίου ονόματος ή του επωνύμου του υποψηφίου και υποκοριστικό ή ψευδώνυμο, καλλιτεχνικό ή άλλο, αυτού, εφόσον με αυτό είναι ευρύτερα γνωστός. Στην περίπτωση αυτή το υποκοριστικό ακολουθεί το κύριο όνομα ή το επώνυμο και τίθεται σε παρένθεση. Δεν επιτρέπεται να τίθεται άλλο στοιχείο πέραν του υποκοριστικού ή ψευδωνύμου, όπως κάθε είδους επαγγελματική, πολιτική ή άλλη ιδιότητα. Στην περίπτωση αυτή, η αναγραφή θεωρείται μη γενόμενη και ο υποψήφιος ανακηρύσσεται

από το δικαστήριο μόνο με τα ονοματεπωνυμικά του στοιχεία. Κάθε υποψήφιος, εφόσον είναι έγγαμος ή έγγαμη ή έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, μπορεί να προσθέσει, ανεξαρτήτως σειράς, και το επώνυμο του συζύγου ή συμβιούντος. Γυναίκες που είναι εγγεγραμμένες στην οικογενειακή τους μερίδα με το επώνυμο του συζύγου τους, μπορούν να χρησιμοποιήσουν ως πρώτο επώνυμο είτε το πατρικό είτε του συζύγου είτε μόνο ένα από αυτά. Αν γίνει χρήση μόνο του συζυγικού επωνύμου, αντί του πατρωνύμου τίθεται το όνομα του συζύγου, με την ένδειξη «σύζυγος» ή, συντετμημένα, «συζ.».

9. Αν υποβληθούν περισσότερες δηλώσεις συνδυασμών με το ίδιο όνομα ή έμβλημα από υποψήφιους συνδυασμούς για την ανάδειξη δημοτικών αρχών του ίδιου δήμου, δικαίωμα χρήσης έχει ο συνδυασμός που το έχει δηλώσει πρώτος.

10. Αν κατά την υποβολή της δήλωσης δεν καταχωριστούν για κάποιον υποψήφιο τα στοιχεία των υποπερ. αα) και αβ) της παρ. 6, ή από τη διασταύρωση των στοιχείων με το Πληροφοριακό Σύστημα «Μητρώο Πολιτών» δεν βεβαιωθεί η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 7, ο υποψήφιος δεν ανακηρύσσεται. Απλά σφάλματα στην αναγραφή των ονοματεπωνυμικών στοιχείων υποψηφίου διορθώνονται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο, εφ' όσον τα ορθά στοιχεία του προκύπτουν χωρίς αμφιβολία από το «Μητρώο Πολιτών».

11. Η δήλωση του συνδυασμού είναι अपαράδεκτη, αν βεβαιωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο ότι αυτή:

- α) δεν περιλαμβάνει τα στοιχεία των παρ. 1 και 4 έως 7 ή
- β) δεν περιλαμβάνει έγκυρο όνομα συνδυασμού, σύμφωνα με τις παρ. 8 και 9 ή
- γ) υποβάλλεται εκπρόθεσμα ή
- δ) περιλαμβάνει, εξ αρχής ή κατόπιν εφαρμογής του δευτέρου εδαφίου της παρ. 4, λιγότερους υποψήφιους από τα ελάχιστα όρια της παρ. 2 ή
- ε) δεν περιλαμβάνει υποψηφίους δημοτικούς συμβούλους για το σύνολο των εκλογικών περιφερειών ή
- στ) δεν περιλαμβάνει υποψηφίους συμβούλους δημοτικών κοινοτήτων ή υποψήφιους προέδρους των δημοτικών κοινοτήτων για ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) των δημοτικών κοινοτήτων ή
- ζ) δεν πληροί την ποσόστωση φύλου της περ. γ) της παρ. 2 ή
- η) δεν έχει καταβληθεί το προβλεπόμενο παράβολο της περ. β) της παρ. 6.

Αν βεβαιωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο παράβαση του πρώτου εδαφίου της περ. α) της παρ. 8 αναφορικά με το έμβλημα του συνδυασμού, ο συνδυασμός ανακηρύσσεται μόνο με το όνομά του και χωρίς έμβλημα.

#### **Άρθρο 14**

##### **Αντικατάσταση υποψηφίων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν**

1. Ο υποψήφιος δήμαρχος μπορεί να παραιτηθεί από την υποψηφιότητά του πριν από τις εκλογές. Η παραίτηση υποβάλλεται με γραπτή δήλωση, η οποία επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου την εικοστή (20ή) ημέρα, το αργότερο, πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας.

2. Αν υποψήφιος δήμαρχος παραιτηθεί ή αποβιώσει, τη θέση του στον συνδυασμό καταλαμβάνει, είτε νέος υποψήφιος, είτε ένας από τους υποψήφιους δημοτικούς συμβούλους του συνδυασμού, ύστερα από γραπτή δήλωση της πλειοψηφίας των υποψηφίων του συνδυασμού που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με

απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας. Στη δήλωση καταχωρίζονται τα στοιχεία που ορίζονται στην παρ. 6 του άρθρου 13, και επισυνάπτεται το παράβολο της περ. β) της παρ. 6 του ίδιου άρθρου. Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει τον υποψήφιο που αντικαθιστά εκείνον που παραιτήθηκε ή απεβίωσε μέχρι και την παραμονή της διενέργειας των εκλογών. Αν υποψήφιος δήμαρχος που παραιτήθηκε ή απεβίωσε δεν αντικατασταθεί, τη θέση του καταλαμβάνει ο δημοτικός σύμβουλος του συνδυασμού που θα λάβει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης στον δήμο.

3. Αν υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος ή υποψήφιος σύμβουλος δημοτικής κοινότητας παραιτηθεί ή αποβιώσει, αυτός δεν αναπληρώνεται, εκτός αν η παραίτηση ή ο θάνατος επέλθουν πριν από τη λήξη της προθεσμίας κατάθεσης της δήλωσης του συνδυασμού, σύμφωνα με το άρθρο 13, οπότε εφαρμόζονται οι παρ. 6 και 7 του ίδιου άρθρου.

4. Θεωρείται νόμιμος ο συνδυασμός, που περιέχει αριθμό υποψηφίων δημοτικών συμβούλων ή συμβούλων δημοτικής κοινότητας μικρότερο από το ελάχιστο όριο της παρ. 2 του άρθρου 13, περιλαμβανομένων και των ποσοστών από κάθε φύλο, εξαιτίας παραίτησης ή θανάτου υποψηφίων που περιέχονται σε αυτόν, μετά από τη λήξη της προθεσμίας κατάθεσης της δήλωσης του συνδυασμού, σύμφωνα με το άρθρο 13.

#### **Άρθρο 15**

##### **Ανακήρυξη και κοινοποίηση συνδυασμών και υποψηφίων**

1. Την 10η Σεπτεμβρίου του έτους των εκλογών, το αρμόδιο πολυμελές πρωτοδικείο ανακηρύσσει σε δημόσια συνεδρίαση τους συνδυασμούς, καθώς και τους υποψηφίους προέδρους των δημοτικών κοινοτήτων, που έχουν δηλωθεί νόμιμα.
2. Ο πρόεδρος του πρωτοδικείου κοινοποιεί αμέσως στον περιφερειάρχη τις σχετικές αποφάσεις.
3. Ο περιφερειάρχης θεωρεί και αποστέλλει αμέσως σε κάθε δήμο πίνακα των συνδυασμών και υποψηφίων που έχουν ανακηρυχθεί.

#### **Άρθρο 16**

##### **Δικαιώματα συνδυασμών και υποψηφίων**

1. Κάθε συνδυασμός έχει δικαίωμα να διορίσει έναν (1) αντιπρόσωπο και έως (2) δύο αναπληρωτές του σε κάθε εκλογικό τμήμα, με γραπτή δήλωση του υποψήφιου δημάρχου. Με την ίδια δήλωση μπορεί να ορισθεί, επιπλέον, ένας (1) γενικός αντιπρόσωπος και έως δύο (2) αναπληρωτές του για συγκεκριμένο αριθμό εκλογικών τμημάτων.
2. Κάθε συνδυασμός έχει δικαίωμα να διορίσει έναν (1) πληρεξούσιο με συμβολαιογραφική δήλωση του υποψήφιου δημάρχου. Ο πληρεξούσιος ενεργεί για λογαριασμό του συνδυασμού οτιδήποτε μπορεί να ενεργήσει ο επικεφαλής του συνδυασμού υποψήφιος δήμαρχος κατά τη διεξαγωγή των εκλογών, κατ' αναλογία του π.δ. 26/2012 (Α' 27) και ιδίως των άρθρων 40 και 88.
3. Αν ο επικεφαλής του συνδυασμού υποψήφιος δήμαρχος έχει παραιτηθεί ή αποβιώσει, χωρίς να έχει αντικατασταθεί, ο διορισμός των αντιπροσώπων, του γενικού αντιπροσώπου, των αναπληρωτών τους και του πληρεξουσίου γίνεται με δήλωση της πλειοψηφίας των υποψηφίων δημοτικών συμβούλων του οικείου συνδυασμού, που έχουν ανακηρυχθεί.

4. Οι υποψήφιοι, οι αντιπρόσωποι, οι γενικοί αντιπρόσωποι, οι αναπληρωτές τους και οι πληρεξούσιοι των συνδυασμών έχουν δικαίωμα να είναι παρόντες και να υποβάλλουν κάθε είδους παρατηρήσεις και ενστάσεις καθ' όλη τη διάρκεια των εκλογών, εωσώτου σφραγιστούν οι εκλογικοί σάκοι.

5. Δεν μπορούν να διοριστούν αντιπρόσωποι, γενικοί αντιπρόσωποι, αναπληρωτές τους ή πληρεξούσιοι συνδυασμών οι εν ενεργεία δήμαρχοι, αντιδήμαρχοι, καθώς και όποιοι δεν έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν.

#### **Άρθρο 17**

#### **Πρόγραμμα της εκλογής**

1. Ο προϊστάμενος της διεύθυνσης του δήμου που είναι αρμόδια για τη διεξαγωγή των εκλογών, εκδίδει, δημοσιεύει με τοιχοκόλληση σε όλες τις συνοικίες, σε όλα τα χωριά και τους οικισμούς του δήμου και αναρτά στην ιστοσελίδα του δήμου, τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία, το πρόγραμμα της εκλογής, στο οποίο αναφέρονται ακριβώς η ημέρα της ψηφοφορίας, οι ώρες έναρξης και λήξης της ψηφοφορίας, ο τόπος και το κατάστημα της ψηφοφορίας, οι έδρες για τις οποίες γίνεται η εκλογή και οι συνδυασμοί μαζί με τα ονόματα των υποψηφίων που συγκροτούν κάθε συνδυασμό, όπως έχουν ανακηρυχθεί από το αρμόδιο δικαστήριο.

2. Το πρόγραμμα της πρώτης εκλογής σε νέο δήμο εκδίδεται και δημοσιεύεται σύμφωνα με την παρ. 1 από την αρμόδια υπηρεσία της οικείας περιφέρειας.

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'**

#### **ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΑ – ΣΤΑΥΡΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ**

#### **Άρθρο 18**

#### **Μορφή και περιεχόμενο των ψηφοδελτίων**

1. Τα ψηφοδέλτια κατασκευάζονται από λευκό χαρτί.

2. Τα ψηφοδέλτια, για όλη την Επικράτεια, έχουν σχήμα ορθογώνιο.

3. Η εκτύπωση των εντύπων ψηφοδελτίων είναι με μαύρη απόχρωση.

4. Στο επάνω μέρος του ψηφοδελτίου σημειώνονται το όνομα και το έμβλημα του συνδυασμού, εφόσον αυτό υπάρχει, όπως αναγράφονται στην απόφαση ανακήρυξης.

5. Στο ψηφοδέλτιο μετά από το όνομα και το έμβλημα του συνδυασμού, εφόσον αυτό υπάρχει, αναγράφονται, κατά σειρά, όπως αναφέρονται στην απόφαση ανακήρυξης:

α) Το επώνυμο, το όνομα και το πατρώνυμο ή το μητρώνυμο του υποψήφιου δημάρχου. Δίπλα ή κάτω από τα ονοματεπωνυμικά στοιχεία του υποψήφιου δημάρχου τίθεται η ένδειξη «ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ» εντός ή εκτός παρένθεσης.

β) Το επώνυμο, το όνομα και το πατρώνυμο ή το μητρώνυμο των υποψηφίων δημοτικών συμβούλων με αλφαβητική σειρά, ανεξαρτήτως εκλογικής περιφέρειας. Στη συνέχεια παρατίθεται εντός παρένθεσης η εκλογική περιφέρεια στην οποία είναι υποψήφιοι.

γ) Ο τίτλος «Υποψήφιοι Σύμβουλοι της Δημοτικής Κοινότητας» ακολουθούμενος από το όνομα της δημοτικής κοινότητας και από κάτω το επώνυμο, το κύριο όνομα και το πατρώνυμο ή μητρώνυμο των υποψηφίων συμβούλων της δημοτικής κοινότητας του συνδυασμού ή

δ) Ο τίτλος «Υποψήφιος Πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας» ακολουθούμενος από το όνομα της δημοτικής κοινότητας και στη συνέχεια το επώνυμο, το κύριο όνομα και το πατρώνυμο ή το μητρώνυμο του υποψηφίου προέδρου της δημοτικής κοινότητας του συνδυασμού.

6. Σε περίπτωση επανάληψης της ψηφοφορίας, σύμφωνα με το άρθρο 23, χρησιμοποιούνται νέα ψηφοδέλτια τα οποία περιλαμβάνουν τα στοιχεία της παρ. 4 και της περ. α) της παρ. 5.

### **Άρθρο 19**

#### **Εκτύπωση και διανομή των ψηφοδελτίων**

1. Τα ψηφοδέλτια των συνδυασμών εκτυπώνονται με μέριμνα του οικείου συνδυασμού.. Οι συνδυασμοί οφείλουν να τυπώσουν τα ψηφοδέλτια και να παραδώσουν στον δήμαρχο του οικείου δήμου, με απόδειξη, ψηφοδέλτια σε αριθμό επαρκή για τις ανάγκες των εκλογικών τμημάτων του οικείου δήμου, ο οποίος δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τον αριθμό των αντίστοιχων εκλογέων με δυνατότητα προσαύξησης έως και είκοσι τοις εκατό (20%) είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία. Σε περίπτωση επανάληψης της ψηφοφορίας, σύμφωνα με το άρθρο 23, τα ψηφοδέλτια παραδίδονται τέσσερις (4) ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας.

2. Ο δήμαρχος του οικείου δήμου οφείλει να εφοδιάσει τις εφορευτικές επιτροπές των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειάς του με επαρκή αριθμό ψηφοδελτίων.

### **Άρθρο 20**

#### **Σταυροί προτίμησης**

1. Ο εκλογέας εκφράζει την προτίμηση του σε υποψήφιο συνδυασμού σημειώνοντας στο ψηφοδέλτιο σταυρό παραπλευρώς του ονόματός του.

2. Για την εκλογή δημοτικών συμβούλων, ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του υπέρ ενός (1), δύο (2) ή τριών (3) υποψηφίων. Αν ο αριθμός των μελών του δημοτικού συμβουλίου είναι μεγαλύτερος ή ίσος του είκοσι ένα (21), ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του υπέρ τεσσάρων (4) υποψηφίων κατά ανώτατο όριο.

3. Για την εκλογή συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων, ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του υπέρ ενός (1) ή δύο (2) υποψηφίων.

4. Για την εκλογή προέδρου της δημοτικής κοινότητας, δεν απαιτείται σταυρός προτίμησης και, αν σημειωθεί, δεν συνεπάγεται ακυρότητα του ψηφοδελτίου.

5. Ψηφοδέλτιο που φέρει περισσότερους από τους επιτρεπόμενους σταυρούς προτίμησης, είναι έγκυρο και προσμετράται υπέρ του συνδυασμού, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης.

6. Ο σταυρός προτίμησης σημειώνεται με στυλογράφο μαύρης ή κυανής απόχρωσης.

7. Για τον υποψήφιο δήμαρχο, δεν απαιτείται σταυρός προτίμησης και, αν σημειωθεί, δεν συνεπάγεται ακυρότητα του ψηφοδελτίου.

8. Σε περίπτωση επανάληψης της ψηφοφορίας, σύμφωνα με το άρθρο 23, δεν απαιτείται σταυρός προτίμησης και, αν σημειωθεί, δεν συνεπάγεται ακυρότητα του ψηφοδελτίου.

### **Άρθρο 21**

#### **Άκυρα ψηφοδέλτια**



1. Το ψηφοδέλτιο είναι άκυρο όταν:
- α) δεν είναι έντυπο, έστω και μερικά,
  - β) έχει τυπωθεί σε χαρτί ή με μελάνι που το χρώμα του διαφέρει, κατά τρόπο εμφανή, από αυτό που ορίζουν οι παρ. 1 και 3 του άρθρου 18,
  - γ) έχει σχήμα, διαστάσεις ή μορφή που διαφέρουν, κατά τρόπο εμφανή, από αυτά που ορίζουν η παρ. 2 του άρθρου 18 και η υπουργική απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 80,
  - δ) έχει σημειωθεί σταυρός προτίμησης με χρώμα διαφορετικό από αυτό που ορίζει η παρ. 6 του άρθρου 20,
  - ε) έχουν σημειωθεί σε οποιαδήποτε πλευρά του λέξεις, φράσεις, υπογραμμίσεις, στίγματα ή άλλα σημεία, εφόσον κριθεί ότι τα παραπάνω αποτελούν διακριτικά γνωρίσματα, που παραβιάζουν με τρόπο προφανή το απόρρητο της ψηφοφορίας,
  - στ) βρεθεί στον ίδιο φάκελο με ένα ή περισσότερα άλλα έγκυρα ή άκυρα ψηφοδέλτια, του ίδιου ή διαφορετικού συνδυασμού ή με λευκά,
  - ζ) βρεθεί σε φάκελο ο οποίος δεν έχει τη μονογραφή του αντιπροσώπου της δικαστικής αρχής ή σε φάκελο που δεν είναι σύμφωνος με το άρθρο 69,
  - η) φέρει εγγραφές και διαγραφές, με την επιφύλαξη του άρθρου 74 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) σχετικά με τη χρήση λευκών ψηφοδελτίων λόγω μη επάρκειας των εντύπων.
2. Σε περίπτωση επανάληψης της ψηφοφορίας, σύμφωνα με το άρθρο 23, δεν θεωρείται άκυρο το ψηφοδέλτιο του συνδυασμού που έχει χρησιμοποιηθεί κατά την αρχική ψηφοφορία, εφόσον ο συνδυασμός αυτός μετέχει στην επαναληπτική ψηφοφορία. Σταυροί προτίμησης που έχουν σημειωθεί δεν λαμβάνονται υπόψη.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'** **ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ**

### **Άρθρο 22**

#### **Επιτυχών συνδυασμός δημάρχου και επιλαχόντες συνδυασμοί του δημοτικού συμβουλίου - Εκλογή δημάρχου**

1. Στις εκλογές των δημάρχων και των δημοτικών συμβούλων, θεωρείται επιτυχών ο συνδυασμός που πλειοψήφησε με ποσοστό μεγαλύτερο του σαράντα τρία τοις εκατό (43% + 1 ψήφος) του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων και επιλαχόντες συνδυασμοί του δημοτικού συμβουλίου αυτοί που έλαβαν έστω και μία (1) έδρα, σύμφωνα με το άρθρο 24.
2. Δήμαρχος εκλέγεται ο επικεφαλής του επιτυχόντος συνδυασμού.

### **Άρθρο 23**

#### **Επαναληπτική ψηφοφορία**

1. Αν κανένας συνδυασμός δεν πληροί τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 22, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή μεταξύ των υποψήφιων δημάρχων των δύο (2) συνδυασμών που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους. Δήμαρχος εκλέγεται ο υποψήφιος δήμαρχος, επικεφαλής του συνδυασμού που συγκέντρωσε στην επαναληπτική ψηφοφορία την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων. Αν στην

επαναληπτική ψηφοφορία οι δύο (2) συνδυασμοί ισοψηφήσουν, το αρμόδιο πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του δημάρχου.

2. Αν υπάρξει ισοψηφία μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων συνδυασμών στην πρώτη θέση κατά την αρχική ψηφοφορία (α' γύρος), στην επαναληπτική ψηφοφορία (β' γύρος) μετέχουν οι υποψήφιοι δήμαρχοι όλων των συνδυασμών που ισοψήφησαν στην πρώτη θέση. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και αν στην αρχική ψηφοφορία μετείχαν μόνο δύο (2) συνδυασμοί που ισοψήφησαν.

3. Αν υπάρξει ισοψηφία μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων συνδυασμών στη δεύτερη θέση κατά την αρχική ψηφοφορία (α' γύρος), στην επαναληπτική ψηφοφορία (β' γύρος) μετέχουν ο υποψήφιος δήμαρχος του πρώτου σε αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων συνδυασμού και οι υποψήφιοι δήμαρχοι των συνδυασμών που ισοψήφησαν στη δεύτερη θέση.

4. Στις περιπτώσεις των παρ. 2 και 3, δήμαρχος εκλέγεται ο υποψήφιος δήμαρχος επικεφαλής του συνδυασμού που έλαβε στην επαναληπτική ψηφοφορία τη σχετική πλειοψηφία. Αν στην ψηφοφορία αυτή ισοψηφήσουν τουλάχιστον δύο (2) υποψήφιοι δήμαρχοι, το αρμόδιο πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του δημάρχου.

5. Επιτυχών συνδυασμός θεωρείται ο συνδυασμός του υποψηφίου δημάρχου που εκλέχθηκε σύμφωνα με τις παρ. 1 και 4 και επιλαχόντες συνδυασμοί οι λοιποί συνδυασμοί.

6. Οι τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι εκλέγονται με βάση την αρχική ψηφοφορία (α' γύρος), σύμφωνα με τους σταυρούς προτίμησης που έλαβε καθένας στην ψηφοφορία αυτή.

7. Η επαναληπτική ψηφοφορία (β' γύρος) διεξάγεται στα ίδια εκλογικά τμήματα, με τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές, τους ίδιους δικαστικούς αντιπροσώπους και τους ίδιους εφόρους αντιπροσώπων.

## **Άρθρο 24**

### **Κατανομή των εδρών του δημοτικού συμβουλίου**

1. Αν το ποσοστό που έλαβε ο επιτυχών συνδυασμός, σύμφωνα με το άρθρο 22, είναι έως και εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, τότε ο επιτυχών συνδυασμός εκλέγει τα τρία πέμπτα (3/5) του συνόλου των εδρών του δημοτικού συμβουλίου. Το κλάσμα που προκύπτει στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη ακέραια μονάδα.

2. Αν κατά τον υπολογισμό των τριών πέμπτων (3/5) και των δύο πέμπτων (2/5) του συνόλου των εδρών προκύπτει κλάσμα μικρότερο του ημίσεος της μονάδας, δεν υπολογίζεται, ενώ αν προκύπτει κλάσμα μεγαλύτερο του ημίσεος, στρογγυλοποιείται στην επόμενη μονάδα. Με βάση τα παραπάνω, οι έδρες του δημοτικού συμβουλίου που αναλογούν στα τρία πέμπτα (3/5) και στα δύο πέμπτα (2/5) έχουν, αντίστοιχα, ως εξής:

α) στα δημοτικά συμβούλια που αποτελούνται από ένδεκα (11) μέλη, επτά (7) και (4) έδρες, αντίστοιχα,

β) στα δημοτικά συμβούλια που αποτελούνται από δεκατρία (13) μέλη, οκτώ (8) και (5) έδρες, αντίστοιχα,

γ) στα δημοτικά συμβούλια που αποτελούνται από δεκαεπτά (17) μέλη, δέκα (10) και επτά (7) έδρες, αντίστοιχα,

δ) στα δημοτικά συμβούλια που αποτελούνται από είκοσι ένα (21) μέλη, δεκατρείς (13) και οκτώ (8) έδρες, αντίστοιχα,

ε) στα δημοτικά συμβούλια που αποτελούνται από είκοσι επτά (27) μέλη, δεκαέξι (16) και ένδεκα (11) έδρες, αντίστοιχα,

στ) στα δημοτικά συμβούλια που αποτελούνται από τριάντα τρία (33) μέλη, είκοσι (20) και δεκατρείς (13) έδρες, αντίστοιχα,

ζ) στα δημοτικά συμβούλια που αποτελούνται από τριάντα επτά (37) μέλη, είκοσι δύο (22) και δεκαπέντε (15) έδρες, αντίστοιχα, και

η) στα δημοτικά συμβούλια που αποτελούνται από σαράντα ένα (41) μέλη, είκοσι πέντε (25) και δεκαέξι (16) έδρες, αντίστοιχα.

3. Ο επιτυχών συνδυασμός εκλέγει τον αριθμό εδρών που δικαιούται σύμφωνα με την παρ. 2.

4. Ο υπολογισμός του συνολικού αριθμού εδρών κάθε επιλαχόντος συνδυασμού που δικαιούται έδρα γίνεται ως εξής:

α) Δικαίωμα εκλογής δημοτικού συμβούλου έχει συνδυασμός ο οποίος κατά την αρχική ψηφοφορία (α' γύρο) συγκέντρωσε ποσοστό τουλάχιστον τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού αριθμού των εγκύρων ψηφοδελτίων.

β) Το σύνολο των ψηφοδελτίων της αρχικής ψηφοφορίας (α' γύρου) των συνδυασμών που δικαιούνται έδρα, σύμφωνα με την περ. α), αθροίζεται και διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που απομένουν αδιάθετες και τους αντιστοιχούν σύμφωνα με την παρ. 2 προσαυξημένο κατά μία έδρα. Το ακέραιο πηλίκο αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Κάθε επιλαχών συνδυασμός λαμβάνει τόσες έδρες όσες φορές περιλαμβάνεται ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων στο εκλογικό μέτρο.

γ) Αν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί που συμμετέχουν στην κατανομή με την προηγούμενη διαδικασία είναι λιγότερες από τις προς διάθεση, όσες απομένουν κατανέμονται ανά μία (1) μεταξύ όλων των συνδυασμών που δικαιούνται έδρα, είτε έλαβαν έδρα κατά το προηγούμενο εδάφιο είτε όχι, τηρουμένης της προϋπόθεσης της περ. α) ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπά τους.

Αν οι συνδυασμοί αυτοί ή μερικοί από αυτούς έχουν ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων, διεξάγεται κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

δ) Αν μετά την κατανομή των εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, κατανέμονται ανά μία (1) στους συνδυασμούς που δικαιούνται έδρα κατά αύξουσα σειρά, ανάλογα με τον συνολικό αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού.

ε) Αν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί με το εκλογικό μέτρο είναι περισσότερες από τις προς διάθεση έδρες, οι πλεονάζουσες έδρες αφαιρούνται, ξεκινώντας από τον συνδυασμό που έχει το μικρότερο σχετικώς υπόλοιπο εγκύρων ψηφοδελτίων.

Σε περίπτωση ίσου αριθμού εγκύρων ψηφοδελτίων δύο (2) ή περισσότερων συνδυασμών, διενεργείται μεταξύ τους κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

στ) Αν ουδείς από τους λοιπούς, πλέον του επιτυχόντος, συνδυασμούς που συμμετείχαν στην εκλογή υπερβαίνει το ποσοστό του τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού αριθμού των εγκύρων ψηφοδελτίων τότε το σύνολο των αδιάθετων εδρών προσκυρώνεται στον επιτυχόντα συνδυασμό.

5. Αν το ποσοστό που έλαβε ο επιτυχών συνδυασμός κατά την αρχική ψηφοφορία είναι μεγαλύτερο του εξήντα τοις εκατό (60% + 1 ψήφος) του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, τότε οι έδρες κάθε συνδυασμού κατανέμονται αναλογικά, μη εφαρμοζομένων των παρ. 1 έως και 4. Ο υπολογισμός του συνολικού αριθμού εδρών κάθε συνδυασμού γίνεται ως εξής:

α) Δικαίωμα εκλογής δημοτικού συμβούλου έχει συνδυασμός ο οποίος κατά την αρχική ψηφοφορία συγκέντρωσε ποσοστό τουλάχιστον τρία τοις εκατό (3%) του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων.

β) Το σύνολο των ψηφοδελτίων των συνδυασμών που δικαιούνται εκλογή δημοτικού συμβούλου, σύμφωνα με την περ. α), αθροίζεται και διαιρείται με τον αριθμό των εδρών του δημοτικού συμβουλίου προσαυξημένο κατά μία (1) έδρα. Το ακέραιο πηλίκο αποτελεί το εκλογικό μέτρο και κάθε συνδυασμός λαμβάνει τόσες έδρες όσες φορές περιλαμβάνεται ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων στο εκλογικό μέτρο.

γ) Αν οι έδρες που λαμβάνουν οι συνδυασμοί που συμμετέχουν στην κατανομή, σύμφωνα με τις περ. α) και β), είναι λιγότερες από τις προς διάθεση, όσες απομένουν κατανέμονται, τηρουμένης της προϋπόθεσης της περ. α), ανά μία (1) μεταξύ των συνδυασμών που δικαιούνται έδρα, είτε έλαβαν έδρα, σύμφωνα με την περ. β), είτε όχι, ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπά τους.

δ) Αν οι συνδυασμοί αυτοί, ή μερικοί από αυτούς, έχουν ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων, διεξάγεται κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

ε) Αν, μετά από την κατανομή των εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα, παραμένουν αδιάθετες έδρες, όσες απομένουν κατανέμονται ανά μία (1) στους συνδυασμούς που δικαιούνται έδρα κατά αύξουσα σειρά ανάλογα με τον συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έχουν συγκεντρώσει.

στ) Αν οι έδρες που λαμβάνουν οι συνδυασμοί με βάση το εκλογικό μέτρο είναι περισσότερες από τις προς διάθεση έδρες, οι πλεονάζουσες έδρες αφαιρούνται, ξεκινώντας από τον συνδυασμό που έχει το μικρότερο σχετικώς υπόλοιπο έγκυρων ψηφοδελτίων.

ζ) Σε περίπτωση ίσου αριθμού έγκυρων ψηφοδελτίων μεταξύ δύο (2) ή και περισσότερων συνδυασμών, διενεργείται μεταξύ τους κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

## **Άρθρο 25**

### **Κατανομή των εδρών του δημοτικού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια**

Οι έδρες του δημοτικού συμβουλίου σε δήμο που έχει περισσότερες από μία εκλογικές περιφέρειες κατανέμονται μεταξύ του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών, με βάση το αποτέλεσμα της αρχικής ψηφοφορίας και σύμφωνα με το άρθρο 24, αν ο συνδυασμός κατά την αρχική ψηφοφορία συγκέντρωσε ποσοστό τουλάχιστον τρία τοις εκατό (3%) του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, ως εξής:

α) Στον επιτυχόντα συνδυασμό κατανέμεται μία (1) έδρα σε κάθε εκλογική περιφέρεια.

β) Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων, που έλαβε στον δήμο ο μικρότερος σε εκλογική δύναμη συνδυασμός που δικαιούται έδρα, διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που δικαιούται και το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης, προσαυξημένο κατά μία (1) μονάδα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων του σε κάθε εκλογική περιφέρεια διαιρείται με το εκλογικό του μέτρο και ο συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης. Αν ο συνδυασμός εξακολουθεί να δικαιούται έδρες στο δημοτικό συμβούλιο, ο αριθμός τους συμπληρώνεται με τη διάθεση ανά μίας από κάθε εκλογική περιφέρεια, όπου διατηρεί το μεγαλύτερο, κατά φθίνουσα σειρά, αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων.

γ) Αν σε κάθε εκλογική περιφέρεια υπάρχουν τόσες διαθέσιμες έδρες όσες δικαιούται ο συνδυασμός, τις καταλαμβάνει όλες και ο αριθμός τους αφαιρείται από τις διαθέσιμες έδρες

της εκλογικής περιφέρειας. Αν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός εδρών της εκλογικής περιφέρειας, στον συνδυασμό κατακυρώνονται μόνον οι διαθέσιμες έδρες. Αν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής παραμένουν αδιάθετες για το συνδυασμό έδρες, κατανέμονται ανά μία (1) κατά σειρά στις εκλογικές περιφέρειες, στις οποίες ο συνδυασμός διατηρεί το μεγαλύτερο, κατά φθίνουσα σειρά, αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων.

δ) Οι έδρες που κατανέμονται σύμφωνα με τις περ. α) και β) αφαιρούνται από τις διαθέσιμες της εκλογικής περιφέρειας.

ε) Με την ίδια διαδικασία κατανέμονται οι έδρες σε κάθε εκλογική περιφέρεια για καθέναν από τους άλλους επιλαχόντες συνδυασμούς κατά αύξουσα σειρά εκλογής.

στ) Οι έδρες που παραμένουν αδιάθετες σε κάθε εκλογική περιφέρεια μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω διαδικασίας και για όλους τους επιλαχόντες συνδυασμούς καταλαμβάνονται από τον επιτυχόντα συνδυασμό.

## **Άρθρο 26**

### **Παραίτηση ή θάνατος υποψήφιου δημάρχου σε περίπτωση επαναληπτικής ψηφοφορίας**

1. Ο υποψήφιος δήμαρχος δεν μπορεί να παραιτηθεί από την υποψηφιότητά του πριν από την επαναληπτική ψηφοφορία.

2. Πριν από την επαναληπτική ψηφοφορία, αν ένας υποψήφιος δήμαρχος αποβιώσει, η πλειοψηφία των υποψηφίων του συνδυασμού του επιλέγει άλλον υποψήφιο δήμαρχο μεταξύ των υποψηφίων δημοτικών συμβούλων. Η δήλωση της επιλογής για τον νέο υποψήφιο δήμαρχο επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου το αργότερο δύο (2) ημέρες πριν από την ψηφοφορία. Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει τον νέο υποψήφιο δήμαρχο σε δημόσια συνεδρίαση μέχρι και την παραμονή της ψηφοφορίας. Αν υποβληθεί η δήλωση του δεύτερου εδαφίου, αυτός που εκλέγεται ως υποψήφιος δήμαρχος αφαιρείται από τη σειρά κατάταξης των υποψηφίων συμβούλων του συνδυασμού βάσει των σταυρών που έλαβαν, ενώ, αν δεν εκλεγεί δήμαρχος, θεωρείται ότι έλαβε το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού και προτάσσεται των συμβούλων της εκλογικής περιφέρειας στην οποία είναι υποψήφιος. Αν δεν υποβληθεί η δήλωση του δεύτερου εδαφίου, δεν ανακηρύσσεται κανένας υποψήφιος δήμαρχος και δήμαρχος εκλέγεται ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης σύμβουλος του συνδυασμού, εφόσον ο συνδυασμός του αναδειχθεί επιτυχών.

## **Άρθρο 27**

### **Εκλογή συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων**

1. Στις δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο των τριακοσίων ενός (301) κατοίκων, ο συνδυασμός του επιτυχόντος δημάρχου λαμβάνει τα τρία πέμπτα (3/5) του συνόλου των εδρών των συμβούλων σε κάθε δημοτική κοινότητα και οι επιλαχόντες συνδυασμοί λαμβάνουν τα δύο πέμπτα (2/5). Το κλάσμα που προκύπτει στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη ακέραια μονάδα. Αν κατά τον υπολογισμό των τριών πέμπτων (3/5) και των δύο πέμπτων (2/5) του συνόλου των εδρών προκύπτει κλάσμα μικρότερο του ημίσεος της μονάδας, δεν υπολογίζεται, ενώ αν προκύπτει κλάσμα μεγαλύτερο του ημίσεος, στρογγυλοποιείται στην επόμενη μονάδα. Για την κατανομή των εδρών των λοιπών

συνδυασμών, εφαρμόζεται η παρ. 4 του άρθρου 24 με βάση το αποτέλεσμα στη δημοτική κοινότητα.

2. Με βάση τα παραπάνω, οι έδρες του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας που αναλογούν στα τρία πέμπτα (3/5) και στα δύο πέμπτα (2/5) έχουν, αντίστοιχα, ως εξής:

α) Στα συμβούλια δημοτικών κοινοτήτων κοινότητας που αποτελούνται από τρία (3) μέλη, δύο (2) και μία (1) έδρες, αντίστοιχα,

β) στα συμβούλια δημοτικών κοινοτήτων που αποτελούνται από πέντε (5) μέλη, τρεις (3) και δύο (2) έδρες, αντίστοιχα,

γ) στα συμβούλια δημοτικών κοινοτήτων που αποτελούνται από ένδεκα (11) μέλη, επτά (7) και τέσσερις (4) έδρες, αντίστοιχα, και

δ) στα συμβούλια δημοτικών κοινοτήτων που αποτελούνται από δεκαπέντε (15) μέλη, εννέα (9) και έξι (6) έδρες, αντίστοιχα.

3. Αν ο επιτυχών συνδυασμός έλαβε στη δημοτική κοινότητα κατά την αρχική ψηφοφορία ποσοστό μεγαλύτερο του εξήντα τοις εκατό (60% + 1 ψήφο) του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, τότε οι έδρες κατανέμονται αναλογικά σύμφωνα με τη παρ. 5 του άρθρου 24 με βάση το αποτέλεσμα στη δημοτική κοινότητα.

## **Άρθρο 28**

### **Εκλογή προέδρων δημοτικών κοινοτήτων**

Στις δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό έως και τριακόσιους (300) κατοίκους, πρόεδρος της δημοτικής κοινότητας εκλέγεται ο υποψήφιος του συνδυασμού στον οποίο καταμετρήθηκαν τα περισσότερα έγκυρα ψηφοδέλτια κατά την αρχική ψηφοφορία (α' γύρος) στη δημοτική ενότητα. Οι υποψήφιοι των υπόλοιπων συνδυασμών, κατά τη σειρά των καταμετρημένων εγκύρων ψηφοδελτίων, λογίζονται ως αναπληρωματικοί. Σε περίπτωση ισοψηφίας, το πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση.

## **Άρθρο 29**

### **Τακτικοί και αναπληρωματικοί δημοτικοί σύμβουλοι – Ισοψηφία**

1. Τακτικοί δημοτικοί σύμβουλοι εκλέγονται, από τους υποψηφίους καθενός από τους συνδυασμούς που εκλέγουν δημοτικό σύμβουλο σύμφωνα με το άρθρο 24, ανά εκλογική περιφέρεια και κατά σειρά, αυτοί που έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης στο σύνολο του δήμου, εφόσον δεν έχουν παραιτηθεί ή αποβιώσει. Οι υποψήφιοι δήμαρχοι των επιλαχόντων συνδυασμών θεωρούνται πρώτοι επιτυχόντες σύμβουλοι των συνδυασμών τους σε κάθε εκλογική περιφέρεια.

2. Αν ο επιλαχών συνδυασμός καταλαμβάνει έδρες σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες, ο υποψήφιος δήμαρχος επιλέγει, με δήλωσή του προς τον πρόεδρο πρωτοδικών, την εκλογική περιφέρεια στην οποία επιθυμεί να είναι δημοτικός σύμβουλος. Η δήλωση υποβάλλεται έως και τέσσερις (4) ημέρες μετά την αρχική ή την επαναληπτική ψηφοφορία. Αν δεν υποβληθεί δήλωση εντός της προθεσμίας του δεύτερου εδαφίου, τότε ο υποψήφιος δήμαρχος λαμβάνει την έδρα της εκλογικής περιφέρειας, όπου ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες έδρες. Αν ο συνδυασμός λάβει ίσο αριθμό εδρών σε περισσότερες περιφέρειες, τότε λαμβάνει την έδρα της εκλογικής περιφέρειας στην οποία ο συνδυασμός

έλαβε τις περισσότερες ψήφους. Αν ο συνδυασμός λάβει ίσο αριθμό ψήφων σε περισσότερες περιφέρειες, τότε προτάσσεται η εκλογική περιφέρεια με τον μεγαλύτερο πληθυσμό.

3. Οι λοιποί υποψήφιοι του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών είναι αναπληρωματικοί των τακτικών συμβούλων της εκλογικής τους περιφέρειας με τη σειρά των σταυρών προτίμησης.

4. Αν υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού ισοψηφήσουν, το αρμόδιο πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση.

### **Άρθρο 30**

#### **Τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι δημοτικών κοινοτήτων – Ισοψηφία**

1. Τακτικοί σύμβουλοι της δημοτικής κοινότητας εκλέγονται από τους υποψηφίους καθενός από τους συνδυασμούς των υποψήφιων δημάρχων, κατά σειρά, αυτοί που έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης.

2. Οι λοιποί υποψήφιοι των συνδυασμών είναι αναπληρωματικοί των τακτικών συμβούλων της δημοτικής κοινότητας με τη σειρά των σταυρών προτίμησης.

3. Αν οι υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού ισοψηφήσουν, το πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄**

### **ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ**

#### **Άρθρο 31**

##### **Μετάδοση των αποτελεσμάτων**

1. Για τη μετάδοση στο Υπουργείο Εσωτερικών των αποτελεσμάτων της αρχικής και της επαναληπτικής ψηφοφορίας (α΄ και β΄ γύρου) των δημοτικών αρχών, των αποτελεσμάτων υπέρ συνδυασμών και υποψηφίων δημοτικών συμβούλων, συμβούλων δημοτικής κοινότητας ή προέδρου της δημοτικής κοινότητας, εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 94Α του π.δ. 26/2012 (Α΄ 57).

2. Κατά την καταχώριση των δεδομένων μπορεί να παρίσταται ένας (1) αντιπρόσωπος από κάθε συνδυασμό, ο οποίος δύναται να λάβει μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με τα αποτελέσματα που έχουν καταχωρηθεί.

#### **Άρθρο 32**

##### **Εξαγωγή και δημοσίευση των αποτελεσμάτων**

1. Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής ως πρόεδροι των εφορευτικών επιτροπών αποστέλλουν με ασφαλή τρόπο τα εκλογικά στοιχεία στον πρόεδρο του αρμόδιου πρωτοδικείου, γνωστοποιώντας το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας και στον περιφερειάρχη. Μετά από τη συγκέντρωση των στοιχείων όλων των εκλογικών τμημάτων του δήμου, ο πρόεδρος του πρωτοδικείου εξάγει το γενικό αποτέλεσμα, το οποίο δημοσιεύει αμέσως με τοιχοκόλληση στο κατάστημα της έδρας του δικαστηρίου και το γνωστοποιεί ομοίως στον περιφερειάρχη.

2. Η εξαγωγή του γενικού αποτελέσματος δύναται να διενεργείται με χρήση των δεδομένων που έχουν καταχωριστεί από τους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής στο ηλεκτρονικό σύστημα ασφαλούς μετάδοσης αποτελεσμάτων.

3. Η τοιχοκόλληση και η δημοσίευση της εξαγωγής του γενικού αποτελέσματος της παρ. 1 περιλαμβάνει πίνακα των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας, ο οποίος καταρτίζεται από το όργανο που είναι αρμόδιο για τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας και περιέχει:

α) τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων,

β) τον αριθμό των ψηφισάντων,

γ) τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων,

δ) τον αριθμό των άκυρων ψηφοδελτίων,

ε) τον αριθμό των λευκών ψηφοδελτίων,

στ) την εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού, δηλαδή το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός,

ζ) τον αριθμό των σταυρών προτίμησης, ανά συνδυασμό, που έλαβε κάθε υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος και

η) τον αριθμό των σταυρών προτίμησης, ανά συνδυασμό, που έλαβε κάθε υποψήφιος σύμβουλος δημοτικής κοινότητας.

Στον πίνακα προτάσσονται οι συνδυασμοί, με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης. Κάτω από τον πίνακα συντάσσεται πράξη, στην οποία αναγράφονται ολογράφως τα πιο πάνω στοιχεία για κάθε περίπτωση και η οποία υπογράφεται από τον πρόεδρο του αρμόδιου πρωτοδικείου. Κατά την κατάρτιση του πίνακα μπορεί να παρίσταται ένας (1) αντιπρόσωπος από κάθε συνδυασμό.

### **Άρθρο 33**

#### **Έκθεση πρακτικών**

1. Ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής ή άλλο μέλος της παραδίδει τα πρακτικά της, τα λοιπά εκλογικά έγγραφα, τα δέματα των ψηφοδελτίων ταξινομημένα κατά συνδυασμούς και με τη σειρά που είναι αριθμημένα, καθώς και τους φακέλους στον πρόεδρο πρωτοδικών.

2. Ο πρόεδρος πρωτοδικών εκθέτει τα πρακτικά της εκλογής μαζί με τον πίνακα των αποτελεσμάτων της στο κατάστημα του πρωτοδικείου επί πέντε (5) ημέρες και συντάσσει για την έκθεση αυτή πρακτικό, που τοιχοκολλάται, επίσης, έξω από το δικαστικό κατάστημα.

3. Η έκθεση των πρακτικών γνωστοποιείται με ανακοίνωση, που εκδίδει ο πρόεδρος του πρωτοδικείου, η οποία τοιχοκολλάται στο δημοτικό κατάστημα του δήμου, καθώς και στο κατάστημα του δικαστηρίου.

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄**

#### **ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΑΧΟΝΤΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ – ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ – ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗ – ΔΙΑΛΥΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ**

### **Άρθρο 34**

#### **Επικύρωση της εκλογής**



1. Το πολυμελές πρωτοδικείο μετά από την πάροδο των πέντε (5) ημερών της παρ. 2 του άρθρου 33 ανακηρύσσει τον επιτυχόντα και τους επιλαχόντες συνδυασμούς του δημοτικού συμβουλίου, τον δήμαρχο, τους τακτικούς και αναπληρωματικούς δημοτικούς συμβούλους κάθε συνδυασμού ανά εκλογική περιφέρεια, τους τακτικούς και αναπληρωματικούς συμβούλους ή τους προέδρους των δημοτικών κοινοτήτων κάθε συνδυασμού.
2. Ο πρόεδρος του πρωτοδικείου εκθέτει τις αποφάσεις στο κατάστημα του δικαστηρίου επί τρεις (3) ημέρες και αποστέλλει αντίγραφο τους στον περιφερειάρχη και στον συντονιστή της αποκεντρωμένης διοίκησης. Οι αποφάσεις επικύρωσης της εκλογής αναρτώνται αμελλητί στην ιστοσελίδα του πρωτοδικείου, στην ιστοσελίδα της περιφέρειας και στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου.

### **Άρθρο 35** **Ορκωμοσία αιρετών**

1. Μετά από την ανακήρυξη του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών ο δήμαρχος, οι δημοτικοί σύμβουλοι, οι σύμβουλοι δημοτικής κοινότητας και οι πρόεδροι των δημοτικών κοινοτήτων, πριν από την ημέρα εγκατάστασης και ανάληψης των καθηκόντων τους, δίνουν τον ακόλουθο όρκο: «Ορκίζομαι να είμαι πιστός στην πατρίδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου». Ο όρκος των αλλοδαπών πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ως εξής: «Ορκίζομαι να είμαι πιστός στην Ελλάδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου.» Όσοι δηλώνουν ότι δεν πρεσβεύουν καμιά θρησκεία ή πρεσβεύουν θρησκεία που δεν επιτρέπει τον όρκο, παρέχουν, αντί όρκου, την ακόλουθη διαβεβαίωση: «Δηλώνω, επικαλούμενος την τιμή και τη συνείδηση μου, ότι θα είμαι πιστός στην Ελλάδα, θα υπακούω στο Σύνταγμα και τους νόμους και ότι θα εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου.»
2. Εάν δεν τηρηθεί ένας από τους τύπους της παρ. 1, θεωρείται ότι ο δήμαρχος, ο δημοτικός σύμβουλος, ο σύμβουλος δημοτικής κοινότητας ή ο πρόεδρος δημοτικής κοινότητας δεν έχει ορκιστεί για όλες τις νόμιμες συνέπειες.
3. Η ορκωμοσία γίνεται στο κατάστημα του δήμου ή σε άλλο δημόσιο κτίριο ή σε κατάλληλο δημόσιο χώρο εντός των διοικητικών ορίων του δήμου, σε δημόσια συνεδρίαση, της οποίας ο ακριβής χρόνος (ημερομηνία και ώρα) ορίζεται από τον νεοεκλεγέντα δήμαρχο. Η ημερομηνία της ορκωμοσίας ορίζεται το νωρίτερο είκοσι (20) ημέρες πριν από την ανάληψη των καθηκόντων και το αργότερο την παραμονή της ημέρας εγκατάστασης και ανάληψης των καθηκόντων των νέων δημοτικών αρχών. Αν η ορκωμοσία δεν πραγματοποιηθεί την ημερομηνία του δευτέρου εδαφίου για λόγους αντικειμενικής αδυναμίας, ο νεοεκλεγείς δήμαρχος καλεί τον επιτυχόντα προς ορκωμοσία εντός πέντε (5) ημερών, αφότου του γνωστοποιήθηκε η άρση των λόγων.
4. Για την ορκωμοσία συντάσσεται πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από τον δήμαρχο, τους δημοτικούς συμβούλους, τους συμβούλους δημοτικής κοινότητας και τους προέδρους των δημοτικών κοινοτήτων που ορκίστηκαν. Το πρακτικό αυτό συντάσσεται σε δύο (2) αντίτυπα, από τα οποία το ένα παραμένει στον δήμο και το άλλο αποστέλλεται στον συντονιστή της αποκεντρωμένης διοίκησης.

5. Ο δήμαρχος, οι δημοτικοί σύμβουλοι, οι σύμβουλοι δημοτικής κοινότητας και οι πρόεδροι των δημοτικών κοινοτήτων αναλαμβάνουν τα καθήκοντά τους από την ημέρα της εγκατάστασης.

6. Αν γίνει δεκτή η ένσταση που ασκήθηκε σύμφωνα με το άρθρα 71 έως 75 και ακυρωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο η απόφαση επικύρωσης της εκλογής του άρθρου 34, η διαδικασία των παρ. 1 έως 5 επαναλαμβάνεται με πρωτοβουλία του δημάρχου που εκλέγεται με βάση τη δικαστική απόφαση.

### **Άρθρο 36**

#### **Αποποίηση της εκλογής**

1. Αιρετός ο οποίος δεν αποποιείται την εκλογή του τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την έναρξη της δημοτικής περιόδου με γραπτή δήλωσή του προς τον συντονιστή της αποκεντρωμένης διοίκησης, θεωρείται ότι την έχει αποδεχθεί.

2. Αιρετός ο οποίος δεν αποποιείται την εκλογή του και δεν δίδει τον θρησκευτικό ή πολιτικό όρκο ή τη ρητή διαβεβαίωση του άρθρου 35 μέσα στην προθεσμία της παρ. 1, εκπίπτει αυτοδικαίως. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από τον Επόπτη Ο.Τ.Α. εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τότε που έλαβε γνώση των αναφερομένων στο πρώτο εδάφιο.

### **Άρθρο 37**

#### **Παραίτηση αιρετών**

1. Η παραίτηση του δημάρχου υποβάλλεται εγγράφως στον συντονιστή της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης και καθίσταται αυτοδικαίως οριστική την επομένη της κατάθεσης της σχετικής δήλωσης στο πρωτόκολλο του συντονιστή της αποκεντρωμένης διοίκησης.

2. Η παραίτηση των δημοτικών συμβούλων, των συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων και των προέδρων των δημοτικών κοινοτήτων υποβάλλεται εγγράφως στον οικείο δήμαρχο και καθίσταται αυτοδικαίως οριστική την επομένη της κατάθεσης της σχετικής δήλωσης στο πρωτόκολλο του οικείου δημάρχου.

3. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η παραίτηση των αιρετών των δήμων από τις θέσεις που κατέχουν εκ της ιδιότητάς τους, υποβάλλεται γραπτώς στα όργανα, τα οποία τους εξέλεξαν ή τους διόρισαν και καθίσταται αυτοδικαίως οριστική την επομένη της κατάθεσής της στο πρωτόκολλο της οικείας υπηρεσίας.

4. Η εκλογή ή ο ορισμός αντικαταστατών τους γίνεται για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της περιόδου, κατά την οποία οι παραιτηθέντες ασκούσαν καθήκοντα.

5. Ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν διαφορετικά τον τρόπο υποβολής ή αποδοχής παραίτησης, καθώς και αντικατάστασης των παραιτουμένων εξακολουθούν να ισχύουν.

### **Άρθρο 38**

#### **Αντικατάσταση και αναπλήρωση συμβούλων**

1. Τις έδρες των δημοτικών συμβούλων και των συμβούλων των δημοτικών κοινοτήτων, που για οποιονδήποτε λόγο μένουν κενές, καταλαμβάνουν οι αναπληρωματικοί σύμβουλοι του

ίδιου συνδυασμού της ίδιας εκλογικής περιφέρειας ή, αντίστοιχα, της ίδιας δημοτικής κοινότητας.

2. Την έδρα του προέδρου της δημοτικής κοινότητας, που για οποιονδήποτε λόγο μένει κενή, καταλαμβάνει, ο επόμενος, κατά σειρά της εκλογικής δύναμης στη δημοτική κοινότητα, υποψήφιος πρόεδρος της δημοτικής κοινότητας.

3. Ο δήμαρχος καλεί αμέσως αυτούς που καταλαμβάνουν τις κενωθείσες έδρες, σύμφωνα με τις παρ. 1 ή 2, με τη σειρά της εκλογής τους, και αυτοί οφείλουν να παρουσιαστούν για ορκωμοσία εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών, αφότου τους επιδόθηκε η πρόσκληση. Η ορκωμοσία γίνεται ενώπιον του δημάρχου, σύμφωνα με το άρθρο 36, το οποίο εφαρμόζεται αναλογικά. Αν αυτοί που κλήθηκαν δεν εμφανισθούν εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, αποβάλλουν αυτοδικαίως την ιδιότητα του αναπληρωματικού.

4. Αν εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών δημοτικών συμβούλων του συνδυασμού σε μια εκλογική περιφέρεια, καλούνται να καταλάβουν τις θέσεις που έμειναν κενές για οποιονδήποτε λόγο, αναπληρωματικοί δημοτικοί σύμβουλοι του ίδιου συνδυασμού, ανά ένας και κατά σειρά, ξεκινώντας από την εκλογική περιφέρεια με τον μεγαλύτερο πληθυσμό. Αν δεν υπάρχουν, καλούνται αναπληρωματικοί σύμβουλοι, ανά ένας και κατά σειρά εκλογής, από τους λοιπούς συνδυασμούς, συμπεριλαμβανομένου και του επιτυχόντος συνδυασμού, της ίδιας εκλογικής περιφέρειας, με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης και με τη σειρά που έχουν ανακηρυχθεί. Αν και πάλι δεν υπάρχουν, καλούνται αναπληρωματικοί σύμβουλοι, ανά ένας και σύμφωνα με τη σειρά εκλογής τους, από άλλη εκλογική περιφέρεια ξεκινώντας από αυτή με τον μεγαλύτερο πληθυσμό, από υπόλοιπους συνδυασμούς, συμπεριλαμβανομένου και του επιτυχόντος συνδυασμού, με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης και με τη σειρά που έχουν ανακηρυχθεί.

5. Αν εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών συμβούλων των δημοτικών κοινοτήτων του συνδυασμού στην ίδια δημοτική κοινότητα, καλούνται, αντίστοιχα, να καταλάβουν τις έδρες που έμειναν κενές, για οποιονδήποτε λόγο, αναπληρωματικοί σύμβουλοι των δημοτικών κοινοτήτων, ανά ένας, από άλλους συνδυασμούς, συμπεριλαμβανομένου του επιτυχόντος συνδυασμού, με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης στη δημοτική κοινότητα και με τη σειρά που έχουν ανακηρυχθεί στην ίδια δημοτική κοινότητα. Αν και πάλι υπάρχουν κενές έδρες για οποιονδήποτε λόγο στο συμβούλιο δημοτικής κοινότητας, το δημοτικό συμβούλιο, με απόφασή του, ορίζει δημοτικό σύμβουλο ή σύμβουλο άλλης δημοτικής κοινότητας ως σύμβουλο της δημοτικής κοινότητας μέχρι τη λήξη της δημοτικής περιόδου.

6. Αν εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών προέδρων των δημοτικών κοινοτήτων, το δημοτικό συμβούλιο ορίζει δημοτικό σύμβουλο, ο οποίος εκτελεί χρέη προέδρου της δημοτικής κοινότητας μέχρι τη λήξη της δημοτικής περιόδου. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και αν σε μία δημοτική κοινότητα δεν έχει ανακηρυχθεί από το αρμόδιο δικαστήριο υποψήφιος πρόεδρος κοινότητας.

7. Αν δημοτικοί σύμβουλοι ή σύμβουλοι δημοτικών κοινοτήτων τεθούν σε αργία και ο αριθμός των δημοτικών συμβούλων ή συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων είναι μικρότερος από αυτόν που απαιτείται για την επίτευξη απαρτίας, ο δήμαρχος καλεί αναπληρωματικούς δημοτικούς συμβούλους της ίδιας εκλογικής περιφέρειας ή συμβούλους της ίδιας τοπικής κοινότητας από τον συνδυασμό στον οποίο ανήκουν αυτοί που έχουν τεθεί σε αργία με τη σειρά της εκλογής τους και για τον μέχρι τη λήξη της αργίας χρόνο. Αν πρόεδροι των δημοτικών κοινοτήτων τεθούν σε αργία, ο δήμαρχος καλεί τους αναπληρωματικούς τους για τον μέχρι τη λήξη της αργίας χρόνο. Αν για οποιοδήποτε λόγο αυτοί που κλήθηκαν σύμφωνα

με το πρώτο και δεύτερο εδάφιο αρνηθούν ή δεν αποδεχτούν την άσκηση των καθηκόντων, εφαρμόζονται αναλογικά οι παρ. 4 έως 6 για όσο διάστημα διαρκεί η αργία.

8. Αν μείνουν κενές έδρες δημοτικών συμβούλων και δεν υπάρχουν αναπληρωματικοί κανενός συνδυασμού, ο περιφερειάρχης προκηρύσσει, σε δύο (2) μήνες το αργότερο, την εκλογή τόσων συμβούλων και ισάριθμων αναπληρωματικών όσες είναι οι κενές έδρες.

9. Στην αναπληρωματική εκλογή της παρ. 8 εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 12. Η υποβολή των υποψηφιοτήτων στην αναπληρωματική εκλογή γίνεται είκοσι (20) ημέρες πριν από τις εκλογές. Οι κενές θέσεις κατανέμονται ανάμεσα στους συνδυασμούς, ανάλογα με την εκλογική δύναμη καθενός από αυτούς, κατ' εφαρμογή του άρθρου 24.

10. Αναπληρωματική εκλογή της παρ. 8 διενεργείται στο τελευταίο έτος της δημοτικής περιόδου μόνον αν οι σύμβουλοι που έχουν απομείνει δεν αρκούν για την επίτευξη απαρτίας.

11. Τα δημοτικά συμβούλια, η οικονομική επιτροπή, η επιτροπή ποιότητας ζωής και τα συμβούλια δημοτικών κοινοτήτων λειτουργούν νόμιμα, έστω και με ελλιπή σύνθεση που δεν μπορεί πάντως να είναι κατώτερη από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία, αν δημοτικοί σύμβουλοι ή σύμβουλοι δημοτικής κοινότητας αποποιηθούν την εκλογή τους, παραιτηθούν, αποβιώσουν, εκπέσουν ή τεθούν σε αργία ή αν οι έδρες μείνουν κενές για οποιονδήποτε άλλο λόγο και μέχρι οι κενές θέσεις να συμπληρωθούν με αναπλήρωση ή με εκλογές ή με τη λήξη του χρόνου της αργίας.

12. Για τη λήψη αποφάσεων των δημοτικών συμβουλίων, της οικονομικής επιτροπής, της επιτροπής ποιότητας ζωής και των συμβουλίων δημοτικών κοινοτήτων, η απαρτία και οι απαραίτητες πλειοψηφίες υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των δημοτικών συμβούλων και συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων αντίστοιχα που έχουν ορκισθεί και εγκατασταθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 36 ή με βάση τον αριθμό των μελών που αντιστοιχούν στις επιτροπές.

13. Όταν το δημοτικό συμβούλιο ή το συμβούλιο δημοτικής κοινότητας δεν μπορεί να λειτουργήσει νόμιμα, επειδή υπάρχει έλλειψη δημοτικών συμβούλων ή συμβούλων δημοτικής κοινότητας αντίστοιχα, αναστέλλονται κάθε είδους προθεσμίες, των οποίων η τήρηση εξαρτάται από απόφαση του συμβουλίου, μέχρι να καταστεί δυνατή η νόμιμη λειτουργία του.

### **Άρθρο 39**

#### **Εκλογή εξαιτίας διάλυσης συμβουλίων**

1. Αν ένα δημοτικό συμβούλιο διαλυθεί σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 237 του ν. 3852/2010 (Α' 87), ο περιφερειάρχης προκηρύσσει εκλογές, ένα (1) μήνα το αργότερο από τη διάλυση για το υπόλοιπο της θητείας. Κατά την εκλογή αυτή εκλέγονται και αναπληρωματικοί.

2. Η διάλυση δημοτικού συμβουλίου σύμφωνα με την παρ. 1 επιφέρει διάλυση και των οικείων συμβουλίων δημοτικής κοινότητας, καθώς και παύση των προέδρων των συμβουλίων των οικείων δημοτικών κοινοτήτων. Όταν προκηρυχθεί η εκλογή νέου δημοτικού συμβουλίου, τότε, κατά την εκλογή αυτή, εκλέγονται και τα μέλη των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων και οι πρόεδροι των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων.

3. Ο συντονιστής της αποκεντρωμένης διοίκησης αναθέτει στον αρχαιότερο δημόσιο υπάλληλο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης με βαθμό Α' τα καθήκοντα του δημάρχου που

σχετίζονται με τη διεκπεραίωση των επείγουσών υπηρεσιακών υποθέσεων, καθώς και την ευθύνη της διενέργειας των εκλογών.

4. Αν διαλυθεί συμβούλιο δημοτικής κοινότητας, με απόφαση δημοτικού συμβουλίου ορίζεται τριμελής επιτροπή δημοτικών συμβούλων, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες του συμβουλίου δημοτικής κοινότητας. Στην τριμελή επιτροπή ορίζεται ένα μέλος από τους επιλαχόντες συνδυασμούς και αν αυτό δεν συμβεί, τότε ορίζονται και τα τρία μέλη από τον επιτυχόντα συνδυασμό.

## **ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΚΛΟΓΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ**

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

#### **Άρθρο 40 Περιφερειακές αρχές**

1. Οι περιφέρειες διοικούνται από το περιφερειακό συμβούλιο, την εκτελεστική επιτροπή, την οικονομική επιτροπή, τις επιτροπές του άρθρου 164 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) και τον περιφερειάρχη.

2. Το περιφερειακό συμβούλιο αποτελείται από:

α) τριάντα ένα (31) μέλη, σε περιφέρειες με πληθυσμό έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) κατοίκους,

β) σαράντα ένα (41) μέλη, σε περιφέρειες με πληθυσμό από τριακόσιες χιλιάδες έναν έως οκτακόσιες χιλιάδες (300.001-800.000) κατοίκους,

γ) πενήντα ένα (51) μέλη, σε περιφέρειες με πληθυσμό άνω των οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) κατοίκων.

3. Το περιφερειακό συμβούλιο της περιφέρειας Αττικής αποτελείται από εβδομήντα ένα (71) μέλη.

#### **Άρθρο 41 Διάρκεια περιφερειακής περιόδου**

1. Ο περιφερειάρχης και οι περιφερειακοί σύμβουλοι εκλέγονται κάθε πέντε (5) έτη, με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία.

2. Η εκλογή για τα αξιώματα της παρ. 1 γίνεται την ίδια ημέρα με τη διεξαγωγή των δημοτικών εκλογών, σύμφωνα με το άρθρο 3.

3. Αν δεν αναδειχθεί επιτυχών συνδυασμός, σύμφωνα με το άρθρο 55, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή, στα ίδια εκλογικά τμήματα, σύμφωνα με το άρθρο 56.

4. Η εγκατάσταση των αρχών της παρ. 1 γίνεται την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από αυτό της διεξαγωγής των εκλογών και η θητεία τους λήγει την 31 Δεκεμβρίου του πέμπτου έτους.

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄**

## **ΕΚΛΟΓΕΙΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΙΝ**

### **Άρθρο 42**

#### **Δικαίωμα του εκλέγειν**

1. Δικαίωμα να εκλέγουν τις αιρετές περιφερειακές αρχές έχουν όλοι οι δημότες των δήμων της περιφέρειας.
2. Δικαίωμα να εκλέγουν τις αιρετές περιφερειακές αρχές έχουν, επίσης, οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους των δήμων της περιφέρειας.
3. Ως προς το όριο ηλικίας για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν εφαρμόζεται το άρθρο 4 του π.δ. 26/2012 (Α' 57).

### **Άρθρο 43**

#### **Άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν**

1. Το δικαίωμα του εκλέγειν ασκούν μόνο όσοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους και στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους των δήμων της περιφέρειας, σύμφωνα με τα άρθρα 7 έως 25 του π.δ. 26/2012 (Α' 57).
2. Η άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν είναι υποχρεωτική. Κατ' εξαίρεση, η άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν δεν είναι υποχρεωτική:
  - α) για τους κατοίκους του εξωτερικού,
  - β) για όσους έχουν υπερβεί το εβδομηκοστό (70ό) έτος της ηλικίας τους και
  - γ) για όσους βρίσκονται την ημέρα της ψηφοφορίας σε απόσταση μεγαλύτερη των διακοσίων (200) χιλιομέτρων από το εκλογικό τμήμα στο οποίο ψηφίζουν.

### **Άρθρο 44**

#### **Εκλογικοί κατάλογοι**

1. Οι εκλογικοί κατάλογοι που ισχύουν για τις βουλευτικές εκλογές ισχύουν και για τις εκλογές των αιρετών περιφερειακών αρχών.
2. Για τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ισχύουν οι ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι του π.δ. 133/1997 (Α' 121).

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'**

### **ΕΚΛΟΓΙΜΟΙ – ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΣΘΑΙ**

### **Άρθρο 45**

#### **Προσόντα εκλογιμότητας**

1. Περιφερειάρχης μπορεί να εκλεγεί δημότης δήμου της οικείας περιφέρειας, που έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και έχει συμπληρώσει το εικοστό πρώτο (21ο) έτος της ηλικίας του κατά την ημέρα των εκλογών.
2. Περιφερειακός σύμβουλος μπορεί να εκλεγεί:

- α) δημότης δήμου της περιφέρειας, που έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18<sup>ο</sup>) έτος της ηλικίας του κατά την ημέρα των εκλογών και
- β) πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που έχει το δικαίωμα του εκλέγειν, σύμφωνα με το π.δ. 133/1997 (Α' 121) και έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18<sup>ο</sup>) έτος της ηλικίας του κατά την ημέρα των εκλογών.

#### **Άρθρο 46**

#### **Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα**

1. Δεν μπορεί να εκλεγεί σε οποιοδήποτε αξίωμα όποιος στερείται το δικαίωμα του εκλέγειν.
2. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι περιφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι:
  - α) Δικαστικοί λειτουργοί, αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, θρησκευτικοί λειτουργοί των γνωστών θρησκειών, καθώς και τα μέλη των ανεξαρτήτων αρχών του άρθρου 101Α του Συντάγματος ή των αρχών που χαρακτηρίζονται με νόμο ως ανεξάρτητες ή ρυθμιστικές, αν για τα μέλη αυτά προβλέπεται από τον νόμο η πλήρης και αποκλειστική τους απασχόληση ή η αναστολή άσκησης εκ μέρους τους οποιουδήποτε άλλου δημόσιου λειτουργήματος ή καθήκοντος, αμειβόμενου ή μη, σε οποιαδήποτε θέση του δημόσιου τομέα, κατά τη διάρκεια της θητείας τους στην αρχή αυτή. Κατ' εξαίρεση, δικαστικοί λειτουργοί και αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, εφόσον δεν υπηρέτησαν εντός των ορίων της περιφέρειας στην οποία επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα κατά τους τελευταίους είκοσι τέσσερις (24) μήνες πριν από τη διεξαγωγή των αυτοδιοικητικών εκλογών, μπορούν να είναι υποψήφιοι, εφόσον παραιτηθούν από τη θέση τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 του π.δ. 26/2012 (Α' 57), πριν από την ημερομηνία ανακήρυξης των υποψηφίων. Το ασυμβίβαστο του πρώτου εδαφίου δεν καταλαμβάνει όσους εκ του ένστολου προσωπικού των σωμάτων ασφαλείας προάγονται σε αξιωματικούς, με τη συμπλήρωση ετών πραγματικής υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της αιρετής θητείας τους. Ειδικές διατάξεις που απαγορεύουν την υποβολή ή την αποδοχή της παραίτησης των προσώπων αυτών ή που περιορίζουν το δικαίωμά τους να παραιτηθούν ή την αρμοδιότητα της αρχής να αποδεχθεί την παραίτησή τους εξακολουθούν να ισχύουν.
  - β) Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης και ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης, εφόσον η χωρική του αρμοδιότητα αφορά ή καταλαμβάνει την περιφέρεια για την οποία θέτει υποψηφιότητα, για τέσσερα (4) έτη από τη λήξη της θητείας του με οποιονδήποτε τρόπο.
  - γ) Ο Επόπτης Ο.Τ.Α., στο σύνολο των περιφερειών στις οποίες εκτείνεται η αρμοδιότητά του, για τέσσερα (4) έτη από τη λήξη της θητείας του με οποιονδήποτε τρόπο.
  - δ) Διοικητές, υποδιοικητές, πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων, διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, των δημοσίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, καθώς και των πάσης φύσεως νομικών προσώπων της περιφέρειας, οι οποίοι δεν είναι αιρετοί της τοπικής αυτοδιοίκησης ή δεν έχουν εκλεγεί στα ανωτέρω αξιώματα, ή δεν έχουν οριστεί στις θέσεις αυτές λόγω ιδιότητας (ex officio), σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τα νομικά αυτά πρόσωπα, στις περιφέρειες στα διοικητικά όρια των οποίων εκτείνεται η χωρική αρμοδιότητα των νομικών προσώπων, εφόσον κατείχαν τα συγκεκριμένα αξιώματα κατά και μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών.

ε) Υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, των δήμων, των περιφερειών και των νομικών προσώπων που είναι ενταγμένα στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτό ισχύει, δέκα (10) μήνες πριν από τη διενέργεια των εκλογών, οι οποίοι, κατά και μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών άσκησαν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας επιπέδου γενικής διεύθυνσης ή διεύθυνσης ή τμήματος, στις περιφερειακές ενότητες, στα διοικητικά όρια των οποίων εκτεινόταν η αρμοδιότητα των οργανικών τους μονάδων. Στο πεδίο εφαρμογής του πρώτου εδαφίου δεν υπάγονται οι διευθυντές σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και οι διευθυντές τμημάτων, μονάδων, κλινικών και εργαστηρίων ιατρικής υπηρεσίας του Εθνικού Συστήματος Υγείας, ενώ υπάγονται οι περιφερειακοί διευθυντές εκπαίδευσης και οι προϊστάμενοι διευθύνσεων εκπαίδευσης, οι διευθυντές ιατροί που προϊστάμενοι της Ιατρικής Υπηρεσίας και των Κέντρων Υγείας, καθώς και ο υπεύθυνος συντονιστής της επιστημονικής λειτουργίας Κέντρου Υγείας.

στ) Όποιοι συνδέονται με την οικεία περιφέρεια, τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει, με σύμβαση προμήθειας, εκτέλεσης έργου, παροχής υπηρεσιών, παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης έργου ή υπηρεσίας με αντικείμενο συνολικής αξίας άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, εφόσον η σύμβαση είναι σε ισχύ κατά και μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών. Δεν αποτελεί κώλυμα ή ασυμβίβαστο η ιδιότητα του μέλους της διοίκησης ή του υπαλλήλου δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας, που συνδέονται με την οικεία περιφέρεια, τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει, με σύμβαση που είναι σχετική με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους. Δεν αποτελεί ασυμβίβαστο η σύναψη σύμβασης αγοράς, εκποίησης ή εκμίσθωσης ακινήτων της περιφέρειας, εφόσον η σχετική σύμβαση έχει συναφθεί ύστερα από πλειοδοτική δημοπρασία.

ζ) Γενικοί διευθυντές, διευθύνοντες σύμβουλοι, πρόεδροι και μέλη διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές, μέτοχοι και εταίροι κεφαλαιουχικών εταιρειών, που έχουν συμβληθεί με την οικεία περιφέρεια, τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει, εφόσον το ποσοστό συμμετοχής τους στις εταιρείες υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού κεφαλαίου της εταιρείας, καθώς και εταίροι προσωπικών εταιρειών και κοινοπρακτούντα πρόσωπα, που έχουν συμβληθεί με την οικεία περιφέρεια, τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περ. στ). Αν η οικεία περιφέρεια συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην επιχείρηση με την οποία συμβάλλεται η ίδια, τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία μετέχει, δεν υπάρχει ασυμβίβαστο για τους αιρετούς της περιφέρειας που μετέχουν στη διοίκηση της επιχείρησης αυτής.

η) Εκτελεστικοί γραμματείς περιφερειών, ειδικοί σύμβουλοι των περιφερειών και δικηγόροι με έμμισθη εντολή των περιφερειών, στις περιφέρειες στις οποίες υπηρέτησαν κατά και μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών.

θ) Με την επιφύλαξη της περ. ε), υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στην ίδια περιφέρεια και τα πάσης φύσεως νομικά πρόσωπα τα οποία έχει συστήσει ή στα οποία μετέχει η περιφέρεια. Το κώλυμα αίρεται αν τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου παραιτηθούν από τη θέση τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 του π.δ. 26/2012, πριν από την ημερομηνία ανακήρυξης των υποψηφίων. Αν τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου δεν εκλεγούν ή αν εκλεγούν και λήξει για



οποιονδήποτε λόγο η θητεία τους, επανέρχονται αυτοδικαίως στην ενεργό υπηρεσία, σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4257/2014 (Α' 93).

3. Κώλυμα εκλογιμότητας συντρέχει για όσους έχουν εκπέσει από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα πρώτου ή δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης:

α) ύστερα από αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 236 του ν. 3852/2010 (Α' 87),

β) ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Επόπτη Ο.Τ.Α. για πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με τα άρθρα 233 και 234 του ν. 3852/2010.

4. Περιφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι που αποδέχονται οποιοδήποτε από τα καθήκοντα ή τα έργα που συνιστούν ασυμβίβαστο ή αποκτούν δημοτικότητα σε δήμο εκτός των ορίων της οικείας περιφέρειας, εκπίπτουν από το αξίωμά τους. Το αρμόδιο διοικητικό εφετείο, με απόφασή του, διαπιστώνει την ύπαρξη του ασυμβίβαστου και την έκπτωση από το αξίωμα, εφόσον υποβληθεί σχετική ένσταση σύμφωνα με τα άρθρα 71 έως 75. Κατά της απόφασης με την οποία διαπιστώνεται το ασυμβίβαστο χωρεί αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με το άρθρο 76.

#### **Άρθρο 47**

#### **Ασυμβίβαστο λόγω οφειλών**

1. Δεν μπορούν να είναι περιφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι, όποιοι είναι, από οποιαδήποτε αιτία, οφειλέτες των οικείων περιφερειών, καθώς και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου.

2. Αν οφειλέτης της οικείας περιφέρειας ή των νομικών προσώπων της παρ. 1 εκλεγεί περιφερειάρχης ή περιφερειακός σύμβουλος, οφείλει να εξοφλήσει την οφειλή του, έως την ημέρα της εγκατάστασης των περιφερειακών αρχών. Αν η οφειλή δεν εξοφληθεί εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, ο περιφερειάρχης και ο περιφερειακός σύμβουλος εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμα, εκτός από την περίπτωση διακανονισμού της οφειλής. Η οικεία οικονομική υπηρεσία οφείλει αμελλητί να ενημερώσει τον Επόπτη Ο.Τ.Α.. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Επόπτη Ο.Τ.Α., εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τότε που έλαβε γνώση της μη εξόφλησης της οφειλής από την οικονομική υπηρεσία.

3. Αν περιφερειάρχης ή περιφερειακός σύμβουλος καταστεί μετά από την εκλογή του οφειλέτης της οικείας περιφέρειας ή των νομικών προσώπων της παρ. 1, οφείλει να εξοφλήσει την οφειλή του εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών, αφότου η βεβαίωση της οφειλής καταστεί οριστική και λάβει γνώση αυτής ή, αν ασκηθούν ένδικα βοηθήματα, αφότου εκδοθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση. Αν η οφειλή δεν εξοφληθεί εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, ο περιφερειάρχης ή ο περιφερειακός σύμβουλος εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμα, εκτός από την περίπτωση διακανονισμού της οφειλής. Η οικεία οικονομική υπηρεσία οφείλει να ενημερώσει αμελλητί τον οικείο Επόπτη Ο.Τ.Α.. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Επόπτη Ο.Τ.Α., εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τότε που έλαβε γνώση της μη εξόφλησης της οφειλής από την οικονομική υπηρεσία.

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'**

#### **ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ – ΕΔΡΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ**

## **Άρθρο 48** **Εκλογικές περιφέρειες**

Κάθε περιφερειακή ενότητα κατά την έννοια του άρθρου 3 του ν. 3852/2010 (Α' 87) συνιστά αντίστοιχη εκλογική περιφέρεια.

## **Άρθρο 49** **Έδρες περιφερειακών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας**

1. Μέτρο για τον υπολογισμό των εδρών των περιφερειακών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας αποτελεί το ακέραιο ηλικίο της διαίρεσης του πληθυσμού της περιφέρειας δια του αριθμού των μελών του περιφερειακού συμβουλίου κάθε περιφέρειας.
2. Από το ηλικίο της διαίρεσης του πληθυσμού κάθε εκλογικής περιφέρειας δια του εκλογικού μέτρου προκύπτουν οι έδρες των περιφερειακών της συμβούλων.
3. Οι έδρες των περιφερειακών συμβούλων στο περιφερειακό συμβούλιο που παραμένουν αδιάθετες προστίθενται ανά μία (1) στις εκλογικές περιφέρειες με τα μεγαλύτερα, κατά σειρά, υπόλοιπα εωσότου συμπληρωθεί ο αριθμός των μελών του περιφερειακού συμβουλίου, όπως ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 40.
4. Εάν από την παραπάνω διαδικασία προκύψουν εκλογικές περιφέρειες με αριθμό εδρών μικρότερο ή ίσο των δύο (2), οι ελλείπουσες συμπληρώνονται με την αφαίρεση μίας (1) από κάθε εκλογική περιφέρεια με τον μεγαλύτερο αριθμό εδρών και κατά φθίνουσα σειρά. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται μέχρι να συμπληρωθεί ο ελάχιστος αριθμός των εδρών. Σε περίπτωση εκλογικών περιφερειών με τον ίδιο αριθμό εδρών, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν ήδη αφαιρεθεί σύμφωνα με το πρώτο και δεύτερο εδάφιο, η έδρα αφαιρείται από εκείνη με τον μικρότερο πληθυσμό. Ειδικά, για τις περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Θεσσαλίας και Αττικής, η διαδικασία της παρούσας εφαρμόζεται, αν προκύψουν εκλογικές περιφέρειες με αριθμό εδρών μικρότερο της μιας (1).

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'** **ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ**

### **Άρθρο 50** **Κατάρτιση συνδυασμών – Υποβολή υποψηφιοτήτων**

1. Η εκλογή του περιφερειάρχη και των περιφερειακών συμβούλων γίνεται κατά συνδυασμούς. Υποψηφιότητες για τα αξιώματα του πρώτου εδαφίου εκτός συνδυασμών αποκλείονται. Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει τον υποψήφιο περιφερειάρχη και τους υποψήφιους περιφερειακούς συμβούλους ανά εκλογική περιφέρεια.
2. Ο αριθμός των υποψηφίων περιφερειακών συμβούλων πρέπει να είναι ίσος τουλάχιστον με τον αριθμό των εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας, με δυνατότητα προσαύξησης έως και εκατόν πενήντα τοις εκατό (150%) ανά εκλογική περιφέρεια. Δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω. Ο αριθμός των υποψηφίων περιφερειακών συμβούλων από κάθε φύλο ανέρχεται σε ποσοστό σαράντα (40%), τουλάχιστον, του συνολικού αριθμού των υποψηφίων

του οικείου συνδυασμού. Δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω.

3. Κανείς δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε περισσότερους από έναν συνδυασμούς ή να είναι υποψήφιος για περισσότερα του ενός (1) αξιώματα των δήμων ή των περιφερειών.

4. Η δήλωση των συνδυασμών υποβάλλεται στην ηλεκτρονική πύλη δήλωσης υποψηφιοτήτων του άρθρου 33 του π.δ. 26/2012 (Α' 57), με αναλογική εφαρμογή των άρθρων 32 έως 34 αυτού, από τους επικεφαλής των συνδυασμών υποψήφιους περιφερειάρχες το αργότερο έως τις 23:59 την 31η Αυγούστου του έτους των εκλογών. Μέχρι τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, επιτρέπεται μόνο να συμπληρωθεί ο συνδυασμός έως τον επιτρεπόμενο αριθμό των υποψήφιων συμβούλων με συμπληρωματική δήλωση του υποψηφίου περιφερειάρχη. Μετά από τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου καμιά μεταβολή της δήλωσης δεν επιτρέπεται, εκτός από την αντικατάσταση προσώπων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν, σύμφωνα με το άρθρο 66. 5. Στη δήλωση καταχωρίζονται, για κάθε συνδυασμό, το όνομα και το έμβλημά του, εφόσον αυτό υπάρχει.

6. Στη δήλωση, για κάθε υποψήφιο:

α) Καταχωρίζονται:

αα) Το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο και το μητρώνυμο, η ημερομηνία γέννησης, η ιδιότητα και η πλήρης διεύθυνση του προτεινόμενου ως υποψηφίου περιφερειάρχη ή περιφερειακού συμβούλου, καθώς και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.). Αν δεν έχει εκδοθεί Α.Φ.Μ. για τον υποψήφιο, μπορεί να αναπληρωθεί από τον Α.Φ.Μ. του πληρεξουσίου του.

αβ) Η εκλογική περιφέρεια στην οποία είναι υποψήφιος,

αγ) Ο δήμος στο δημοτολόγιο του οποίου είναι εγγεγραμμένος.

β) Επισυνάπτεται ηλεκτρονικό παράβολο από το οποίο προκύπτει ότι ο υποψήφιος περιφερειάρχης και κάθε υποψήφιος περιφερειακός σύμβουλος έχει καταθέσει υπέρ του δημοσίου ποσό πεντακοσίων (500) ή εκατό (100) ευρώ, αντίστοιχα. Το κάθε παράβολο μπορεί να είναι είτε ατομικό, ανά υποψήφιο, είτε για το σύνολο ή μέρος του συνδυασμού.

8. Κάθε υποψήφιος περιφερειακός σύμβουλος επικυρώνει την υποψηφιότητά του με τη διαδικασία της παρ. 5 του άρθρου 34 του π.δ. 26/2012, η οποία έχει χαρακτήρα υπεύθυνης δήλωσης. Κατά την επικύρωση ο υποψήφιος επιβεβαιώνει ότι:

α) Αποδέχεται την υποψηφιότητα για το συγκεκριμένο αξίωμα και στη συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια,

β) δεν στερείται των πολιτικών του δικαιωμάτων και

γ) δεν συντρέχουν τα κωλύματα εκλογιμότητας και τα ασυμβίβαστα του άρθρου 46.

9. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλογικώς οι παρ. 8 έως και 11 του άρθρου 13.

10. Αρμόδιο δικαστήριο για τις ενέργειες που ορίζονται στα άρθρα 51 και επόμενα είναι το δικαστήριο του άρθρου 12.

## **Άρθρο 51**

### **Ανακήρυξη και κοινοποίηση συνδυασμών**

1 Την 10η Σεπτεμβρίου του έτους των εκλογών, το αρμόδιο πολυμελές πρωτοδικείο ανακηρύσσει σε δημόσια συνεδρίαση τους συνδυασμούς που έχουν δηλωθεί νόμιμα.

2. Ο πρόεδρος του πολυμελούς πρωτοδικείου κοινοποιεί αμέσως τις σχετικές αποφάσεις στον περιφερειάρχη.

3. Ο περιφερειάρχης θεωρεί και αποστέλλει αμέσως σε κάθε δήμο της οικείας περιφέρειας πίνακα των συνδυασμών που έχουν ανακηρυχθεί.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΑ – ΣΤΑΥΡΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ**

### **Άρθρο 52 Μορφή και περιεχόμενο των ψηφοδελτίων**

1. Τα ψηφοδέλτια κατασκευάζονται από λευκό χαρτί.
2. Τα ψηφοδέλτια για όλη την Επικράτεια έχουν σχήμα ορθογώνιο. Η εκτύπωση των εντύπων ψηφοδελτίων είναι με μαύρη απόχρωση.
3. Σε κάθε εκλογική περιφέρεια, ο συνδυασμός εκτυπώνει ιδιαίτερο ψηφοδέλτιο, στο επάνω μέρος του οποίου σημειώνονται το όνομα και το έμβλημα του συνδυασμού, εφόσον αυτό υπάρχει, όπως αναγράφονται στην απόφαση ανακήρυξης.
4. Στο ψηφοδέλτιο, μετά από το όνομα και το έμβλημα του συνδυασμού, εφόσον αυτό υπάρχει, αναγράφονται, κατά σειρά, όπως αναφέρονται στην απόφαση ανακήρυξης:
  - α) Το επώνυμο, το όνομα και το πατρώνυμο ή το μητρώνυμο του υποψήφιου περιφερειάρχη. Δίπλα ή κάτω από τα ονοματεπωνυμικά στοιχεία του υποψηφίου περιφερειάρχη τίθεται η ένδειξη «ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ», εντός ή εκτός παρένθεσης,
  - β) Το επώνυμο, το όνομα και το πατρώνυμο ή το μητρώνυμο των υποψηφίων περιφερειακών συμβούλων της αντίστοιχης εκλογικής περιφέρειας, με αλφαβητική σειρά.
5. Σε περίπτωση επανάληψης της ψηφοφορίας, σύμφωνα με το άρθρο 56, χρησιμοποιούνται ψηφοδέλτια, στο επάνω μέρος των οποίων αναγράφονται το όνομα και, εφόσον υπάρχει, το έμβλημα του συνδυασμού και ακολουθεί το επώνυμο, το όνομα και το πατρώνυμο ή το μητρώνυμο του υποψήφιου περιφερειάρχη με την αντίστοιχη ένδειξη, εντός ή εκτός παρένθεσης.

### **Άρθρο 53 Σταυροί προτίμησης**

1. Ο εκλογέας εκφράζει την προτίμησή του σε υποψήφιο συνδυασμού σημειώνοντας στο ψηφοδέλτιο σταυρό παραπλεύρως του ονοματεπωνύμου του, με στυλογράφο μαύρης ή κυανής απόχρωσης.
2. Σταυρός προτίμησης που σημειώνεται με διαφορετικό τρόπο θεωρείται ότι δεν είναι σημειωμένος και η εγκυρότητα του ψηφοδελτίου ερευνάται, σύμφωνα με το άρθρο 54.
3. Ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του υπέρ:
  - α) ενός (1) υποψηφίου, σε εκλογικές περιφέρειες που εκλέγουν έως τρεις (3) περιφερειακούς συμβούλους,
  - β) ενός (1) ή δύο (2) υποψηφίων, σε εκλογικές περιφέρειες που εκλέγουν από τέσσερις (4) έως επτά (7) περιφερειακούς συμβούλους,
  - γ) ενός (1), δύο (2) ή τριών (3) υποψηφίων, σε εκλογικές περιφέρειες που εκλέγουν από οκτώ (8) έως δώδεκα (12) περιφερειακούς συμβούλους και
  - δ) ενός (1), δύο (2), τριών (3) ή τεσσάρων (4) υποψηφίων, σε εκλογικές περιφέρειες που εκλέγουν περισσότερους από δώδεκα (12) περιφερειακούς συμβούλους.

4. Ψηφοδέλτιο που φέρει περισσότερους από τους επιτρεπόμενους σταυρούς προτίμησης είναι έγκυρο και προσμετράται υπέρ του συνδυασμού, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης.

5. Για τον υποψήφιο περιφερειάρχη δεν απαιτείται σταυρός προτίμησης και, αν σημειωθεί, δεν συνεπάγεται ακυρότητα του ψηφοδελτίου.

6. Σε περίπτωση επανάληψης της ψηφοφορίας, σύμφωνα με το άρθρο 56, δεν απαιτείται σταυρός προτίμησης και, αν σημειωθεί, δεν συνεπάγεται ακυρότητα του ψηφοδελτίου.

#### **Άρθρο 54** **Άκυρα ψηφοδέλτια**

1. Το ψηφοδέλτιο είναι άκυρο όταν:

α) δεν είναι έντυπο, έστω και μερικά,

β) έχει τυπωθεί σε χαρτί ή με μελάνι που το χρώμα του διαφέρει, κατά τρόπο εμφανή, από αυτό που ορίζεται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 52,

γ) έχει σχήμα, διαστάσεις ή μορφή που διαφέρουν, κατά τρόπο εμφανή, από αυτά που ορίζουν η παρ. 2 του άρθρου 52 και η υπουργική απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 80,

δ) έχει σημειωθεί σταυρός προτίμησης με χρώμα διαφορετικό από αυτό που ορίζει η παρ. 1 του άρθρου 53,

ε) έχουν σημειωθεί σε οποιαδήποτε πλευρά του λέξεις, φράσεις, υπογραμμίσεις, στίγματα ή άλλα σημεία, εφόσον κριθεί ότι τα παραπάνω αποτελούν διακριτικά γνωρίσματα, που παραβιάζουν με τρόπο προφανή το απόρρητο της ψηφοφορίας,

στ) χρησιμοποιηθεί σε εκλογικό τμήμα άλλης εκλογικής περιφέρειας και όχι αυτής που αναγράφεται πάνω σε αυτό,

ζ) βρεθεί στον ίδιο φάκελο με ένα ή περισσότερα άλλα έγκυρα ή άκυρα ψηφοδέλτια, του ίδιου ή διαφορετικού συνδυασμού ή με λευκά ψηφοδέλτια,

η) βρεθεί σε φάκελο που δεν έχει τη μονογραφή του αντιπροσώπου της δικαστικής αρχής ή σε φάκελο που δεν είναι σύμφωνος με τις ρυθμίσεις του άρθρου 69,

θ) φέρει εγγραφές και διαγραφές, με την επιφύλαξη του άρθρου 74 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) σχετικά με τη χρήση λευκών ψηφοδελτίων λόγω μη επάρκειας των εντύπων.

2. Σε περίπτωση επανάληψης της ψηφοφορίας, σύμφωνα με το άρθρο 56, δεν θεωρείται άκυρο το ψηφοδέλτιο του συνδυασμού που έχει χρησιμοποιηθεί κατά την αρχική ψηφοφορία, εφόσον ο συνδυασμός αυτός μετέχει στην επαναληπτική ψηφοφορία. Σταυροί προτίμησης που τυχόν έχουν τεθεί δεν λαμβάνονται υπόψη.

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'** **ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ**

##### **Άρθρο 55**

##### **Επιτυχών συνδυασμός περιφερειάρχη και επιλαχόντες συνδυασμοί του περιφερειακού συμβουλίου - Εκλογή περιφερειάρχη**

1. Στις εκλογές των περιφερειάρχων και των περιφερειακών συμβούλων θεωρείται επιτυχών ο συνδυασμός που πλειοψήφησε με ποσοστό μεγαλύτερο του σαράντα τρία τοις εκατό (43% + 1 ψήφος) του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων και επιλαχόντες συνδυασμοί του

περιφερειακού συμβουλίου αυτοί που έλαβαν έστω και μία (1) έδρα, σύμφωνα με το άρθρο 57.

2. Περιφερειάρχης εκλέγεται ο επικεφαλής του επιτυχόντος συνδυασμού.

## **Άρθρο 56** **Επαναληπτική ψηφοφορία**

1. Αν κανένας συνδυασμός δεν πληροί τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 55, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή (β' γύρος) μεταξύ των υποψήφιων περιφερειάρχων των δύο (2) συνδυασμών που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους. Περιφερειάρχης εκλέγεται ο υποψήφιος περιφερειάρχης επικεφαλής του συνδυασμού που συγκέντρωσε στην επαναληπτική ψηφοφορία την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων. Αν στην επαναληπτική ψηφοφορία οι δύο (2) συνδυασμοί ισοψηφήσουν, το αρμόδιο πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόντος συνδυασμού.

2. Αν υπάρξει ισοψηφία μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων συνδυασμών στην πρώτη θέση κατά την αρχική ψηφοφορία (α' γύρος), στην επαναληπτική ψηφοφορία (β' γύρος) μετέχουν μόνο οι υποψήφιοι περιφερειάρχες όλων των συνδυασμών που ισοψήφησαν στην πρώτη θέση. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και αν στην αρχική ψηφοφορία μετείχαν μόνο δύο (2) συνδυασμοί που ισοψήφησαν.

3. Αν υπάρξει ισοψηφία μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων συνδυασμών στη δεύτερη θέση κατά την αρχική ψηφοφορία (α' γύρος), στην επαναληπτική ψηφοφορία (β' γύρος) μετέχουν ο υποψήφιος περιφερειάρχης του πρώτου σε αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων συνδυασμού και οι υποψήφιοι περιφερειάρχες των συνδυασμών που ισοψήφησαν στη δεύτερη θέση.

4. Στις περιπτώσεις των παρ. 2 και 3, περιφερειάρχης εκλέγεται ο υποψήφιος περιφερειάρχης του συνδυασμού που έλαβε στην επαναληπτική ψηφοφορία τη σχετική πλειοψηφία. Αν στην ψηφοφορία αυτή ισοψηφήσουν δύο (2) ή περισσότεροι υποψήφιοι περιφερειάρχες, το πολυμελές πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του περιφερειάρχη.

5. Επιτυχών συνδυασμός θεωρείται ο συνδυασμός του υποψηφίου περιφερειάρχη που εκλέχθηκε σύμφωνα με τις παρ. 1 και 4 και επιλαχόντες συνδυασμοί οι λοιποί συνδυασμοί.

6. Οι τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι εκλέγονται με βάση την αρχική ψηφοφορία (α' γύρος) σύμφωνα με τους σταυρούς προτίμησης που έλαβε καθένας στην ψηφοφορία αυτή.

7. Η επαναληπτική ψηφοφορία (β' γύρος) διεξάγεται στα ίδια εκλογικά τμήματα, με τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές, τους ίδιους δικαστικούς αντιπροσώπους και τους ίδιους εφόρους αντιπροσώπων.

## **Άρθρο 57** **Κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου**

1. Αν το ποσοστό που έλαβε ο επιτυχών συνδυασμός, σύμφωνα με το άρθρο 55, είναι έως και εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, τότε ο επιτυχών συνδυασμός εκλέγει τα τρία πέμπτα (3/5) του συνόλου των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου. Το κλάσμα που προκύπτει στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη ακέραια

μονάδα. Αν κατά τον υπολογισμό των τριών πέμπτων (3/5) και των δύο πέμπτων (2/5) του συνόλου των εδρών προκύπτει κλάσμα μικρότερο του ημίσεος της μονάδας, δεν υπολογίζεται, ενώ αν προκύπτει κλάσμα μεγαλύτερο του ημίσεος στρογγυλοποιείται στην επόμενη μονάδα.

2. Με βάση τα παραπάνω, οι έδρες του περιφερειακού συμβουλίου που αναλογούν στα τρία πέμπτα (3/5) και στα δύο πέμπτα (2/5) έχουν, αντίστοιχα, ως εξής:

α) στα περιφερειακά συμβούλια που αποτελούνται από τριάντα ένα (31) μέλη, δεκαεννέα (19) και δώδεκα (12) έδρες, αντίστοιχα,

β) στα περιφερειακά συμβούλια που αποτελούνται από σαράντα ένα (41) μέλη, είκοσι πέντε (25) και δεκαέξι (16) έδρες, αντίστοιχα,

γ) στα περιφερειακά συμβούλια που αποτελούνται από πενήντα ένα (51) μέλη, τριάντα μια (31) και είκοσι (20) έδρες, αντίστοιχα,

δ) στο περιφερειακό συμβούλιο της περιφέρειας Αττικής που αποτελείται από εβδομήντα ένα (71) μέλη, σαράντα τρεις (43) και είκοσι οκτώ (28) έδρες, αντίστοιχα.

3. Ο επιτυχών συνδυασμός εκλέγει τον αριθμό εδρών που δικαιούται σύμφωνα με την παρ. 2.

4. Ο υπολογισμός του συνολικού αριθμού εδρών κάθε επιλαχόντα συνδυασμού που δικαιούται έδρα γίνεται ως εξής:

α) Δικαίωμα εκλογής περιφερειακού συμβούλου έχει συνδυασμός ο οποίος κατά τη αρχική ψηφοφορία (α' γύρος) συγκέντρωσε ποσοστό τουλάχιστον τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού αριθμού των εγκύρων ψηφοδελτίων.

β) Το σύνολο των ψηφοδελτίων της αρχικής ψηφοφορίας των συνδυασμών που δικαιούνται έδρα αθροίζεται και διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που απομένουν αδιάθετες και τους αντιστοιχούν σύμφωνα με την παρ. 2 προσαυξημένο κατά μία (1) έδρα. Το ακέραιο πηλίκο αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Κάθε επιλαχών συνδυασμός λαμβάνει τόσες έδρες όσες φορές περιλαμβάνεται ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων στο εκλογικό μέτρο.

γ) Αν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί που συμμετέχουν στην κατανομή με την προηγούμενη διαδικασία είναι λιγότερες από τις προς διάθεση, όσες απομένουν κατανέμονται ανά μία (1) μεταξύ όλων των συνδυασμών που δικαιούνται έδρα, είτε έλαβαν έδρα κατά την περ. β) είτε όχι, τηρουμένης της προϋπόθεσης της περ. α) ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπά τους. Αν οι συνδυασμοί αυτοί ή μερικοί από αυτούς έχουν ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων, διεξάγεται κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

δ) Αν μετά από την κατανομή των εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, κατανέμονται ανά μία (1) στους συνδυασμούς που δικαιούνται έδρα κατά αύξουσα σειρά, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού.

ε) Αν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί με το εκλογικό μέτρο είναι περισσότερες από τις προς διάθεση έδρες, οι πλεονάζουσες έδρες αφαιρούνται, ξεκινώντας από τον συνδυασμό που έχει το μικρότερο σχετικώς υπόλοιπο έγκυρων ψηφοδελτίων. Σε περίπτωση ίσου αριθμού έγκυρων ψηφοδελτίων δύο (2) ή περισσότερων συνδυασμών, διενεργείται μεταξύ τους κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

στ) Αν ουδείς από τους λοιπούς, πλέον του επιτυχόντος, συνδυασμούς που συμμετείχαν στην εκλογή υπερβαίνει το ποσοστό του τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού αριθμού των εγκύρων ψηφοδελτίων, τότε το σύνολο των αδιάθετων εδρών προσκυρώνεται στον επιτυχόντα συνδυασμό.

4. Αν το ποσοστό που έλαβε ο επιτυχών συνδυασμός, σύμφωνα με το άρθρο 55, είναι μεγαλύτερο του εξήντα τοις εκατό (60% + 1 ψήφος) του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, τότε οι έδρες κατανέμονται αναλογικά μη εφαρμοζομένων των παρ. 1 έως και 3. Ο υπολογισμός του συνολικού αριθμού εδρών κάθε συνδυασμού γίνεται ως εξής:

α) Δικαίωμα εκλογής περιφερειακού συμβούλου έχει συνδυασμός ο οποίος κατά την αρχική ψηφοφορία συγκέντρωσε ποσοστό τουλάχιστον τρία τοις εκατό (3%) του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων.

β) Το σύνολο των ψηφοδελτίων των συνδυασμών που δικαιούνται εκλογή περιφερειακού συμβούλου σύμφωνα με την περ. α), αθροίζεται και διαιρείται με τον αριθμό των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου προσαυξημένο κατά μία (1) έδρα. Το ακέραιο πηλίκο αποτελεί το εκλογικό μέτρο και κάθε συνδυασμός λαμβάνει τόσες έδρες όσες φορές περιλαμβάνεται ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων στο εκλογικό μέτρο.

γ) Αν οι έδρες που λαμβάνουν οι συνδυασμοί που συμμετέχουν στην κατανομή, σύμφωνα με τις περ. α) και β), είναι λιγότερες από τις προς διάθεση, όσες απομένουν κατανέμονται, τηρουμένης της προϋπόθεσης της περ. α) ανά μία (1) μεταξύ των συνδυασμών που δικαιούνται έδρα, είτε έλαβαν έδρα σύμφωνα με την περ. β), είτε όχι, ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπά τους.

δ) Αν οι συνδυασμοί αυτοί ή μερικοί από αυτούς έχουν ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων, διεξάγεται κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

ε) Αν μετά από την κατανομή των εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, όσες απομένουν κατανέμονται ανά μία (1) στους συνδυασμούς που δικαιούνται έδρα κατά αύξουσα σειρά, ανάλογα με τον συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έχουν συγκεντρώσει.

στ) Αν οι έδρες που λαμβάνουν οι συνδυασμοί με βάση το εκλογικό μέτρο είναι περισσότερες από τις προς διάθεση έδρες, οι πλεονάζουσες έδρες αφαιρούνται, ξεκινώντας από τον συνδυασμό που έχει το μικρότερο σχετικώς υπόλοιπο έγκυρων ψηφοδελτίων.

ζ) Σε περίπτωση ίσου αριθμού έγκυρων ψηφοδελτίων μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων συνδυασμών, διενεργείται κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

## **Άρθρο 58**

### **Κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια**

Οι έδρες του περιφερειακού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια κατανέμονται μεταξύ του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών, με βάση το αποτέλεσμα της αρχικής ψηφοφορίας και σύμφωνα με το άρθρο 57, αν ο συνδυασμός κατά την αρχική ψηφοφορία συγκέντρωσε ποσοστό τουλάχιστον τρία τοις εκατό (3%) του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, ως εξής:

α) Στον επιτυχόντα συνδυασμό κατανέμεται μία (1) έδρα σε κάθε εκλογική περιφέρεια.

β) Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων, που έλαβε στην περιφέρεια ο μικρότερος σε εκλογική δύναμη συνδυασμός που δικαιούται έδρα, διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που δικαιούται και το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης, προσαυξημένο κατά μία (1) μονάδα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού αυτού σε κάθε εκλογική περιφέρεια διαιρείται με το εκλογικό μέτρο και ο συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης. Αν ο συνδυασμός εξακολουθεί να δικαιούται έδρες στο περιφερειακό συμβούλιο, ο αριθμός τους



συμπληρώνεται με τη διάθεση ανά μίας (1) από κάθε εκλογική περιφέρεια, όπου διατηρεί το μεγαλύτερο, κατά φθίνουσα σειρά, αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων.

γ) Αν σε κάθε εκλογική περιφέρεια υπάρχουν τόσες διαθέσιμες έδρες όσες δικαιούται ο συνδυασμός, τις καταλαμβάνει όλες και ο αριθμός τους αφαιρείται από τις διαθέσιμες έδρες της εκλογικής περιφέρειας. Αν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός εδρών της εκλογικής περιφέρειας, στον συνδυασμό κατακυρώνονται μόνο οι διαθέσιμες έδρες. Εάν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής παραμένουν αδιάθετες για τον συνδυασμό έδρες, κατανέμονται ανά μία (1) κατά σειρά στις εκλογικές περιφέρειες, στις οποίες ο συνδυασμός διατηρεί το μεγαλύτερο, κατά φθίνουσα σειρά, αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων.

δ) Οι έδρες που κατανέμονται σύμφωνα με τις περ. α) και β) αφαιρούνται από τις διαθέσιμες της εκλογικής περιφέρειας.

ε) Με την ίδια διαδικασία κατανέμονται οι έδρες σε κάθε εκλογική περιφέρεια για καθέναν από τους άλλους επιλαχόντες συνδυασμούς κατά αύξουσα σειρά εκλογής.

στ) Οι έδρες που παραμένουν αδιάθετες σε κάθε εκλογική περιφέρεια μετά από την ολοκλήρωση της παραπάνω διαδικασίας και για όλους τους επιλαχόντες συνδυασμούς καταλαμβάνονται από τον επιτυχόντα συνδυασμό.

## **Άρθρο 59**

### **Τακτικοί και αναπληρωματικοί περιφερειακοί σύμβουλοι– Ισοψηφία**

1. Τακτικοί περιφερειακοί σύμβουλοι εκλέγονται από τους υποψηφίους καθενός από τους συνδυασμούς που εκλέγουν περιφερειακό σύμβουλο σύμφωνα με το άρθρο 57, κατά σειρά, αυτοί που έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης εφόσον δεν έχουν παραιτηθεί ή αποβιώσει. Οι υποψήφιοι περιφερειάρχες των επιλαχόντων συνδυασμών θεωρούνται πρώτοι επιτυχόντες σε κάθε εκλογική περιφέρεια.

2. Αν ο επιλαχών συνδυασμός καταλαμβάνει έδρες σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες, ο υποψήφιος περιφερειάρχης επιλέγει, με δήλωσή του, προς τον πρόεδρο πρωτοδικών την εκλογική περιφέρεια στην οποία επιθυμεί να είναι περιφερειακός σύμβουλος. Η δήλωση υποβάλλεται έως και τέσσερις (4) ημέρες μετά την αρχική ή την επαναληπτική ψηφοφορία. Αν δεν υποβληθεί δήλωση εντός της προθεσμίας του δεύτερου εδαφίου, τότε ο υποψήφιος περιφερειάρχης λαμβάνει την έδρα της εκλογικής περιφέρειας, όπου ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες έδρες. Σε περίπτωση ίσου αριθμού εδρών σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες, τότε λαμβάνει την έδρα αυτής στην οποία ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες ψήφους. Σε περίπτωση που σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες ο συνδυασμός έλαβε ίσο αριθμό ψήφων, προτάσσεται η εκλογική περιφέρεια με τον μεγαλύτερο πληθυσμό.

3. Οι λοιποί υποψήφιοι του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών είναι αναπληρωματικοί των τακτικών συμβούλων της εκλογικής τους περιφέρειας με τη σειρά των σταυρών προτίμησης.

4. Εάν οι υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού ισοψηφήσουν, το αρμόδιο πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 62.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄**

### **ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ**

## **Άρθρο 60**

### **Μετάδοση, εξαγωγή και δημοσίευση των αποτελεσμάτων της εκλογής**

1. Για τη μετάδοση στο Υπουργείο Εσωτερικών των αποτελεσμάτων της αρχικής και της επαναληπτικής ψηφοφορίας (α' και β' γύρου) των εκλογών των περιφερειακών αρχών εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 94Α του π.δ. 26/2012 (Α' 57). Κατά την καταχώριση των δεδομένων μπορεί να παρίσταται ένας (1) αντιπρόσωπος από κάθε συνδυασμό, ο οποίος δικαιούται να λάβει μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με τα αποτελέσματα που έχουν καταχωρηθεί.

2. Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής ως πρόεδροι των εφορευτικών επιτροπών αποστέλλουν με ασφαλή τρόπο τα εκλογικά στοιχεία στον πρόεδρο του αρμόδιου πρωτοδικείου και στον περιφερειάρχη. Μετά από τη συγκέντρωση των στοιχείων όλων των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειας, ο πρόεδρος του πρωτοδικείου εξάγει το γενικό αποτέλεσμα, το οποίο δημοσιεύει αμέσως με τοιχοκόλληση στο κατάστημα της έδρας του δικαστηρίου και το γνωστοποιεί ομοίως στον περιφερειάρχη και στον συντονιστή της αποκεντρωμένης διοίκησης.

3. Η εξαγωγή του γενικού αποτελέσματος δύναται να διενεργείται με χρήση των δεδομένων που έχουν καταχωρηστεί από τους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής στο ηλεκτρονικό σύστημα ασφαλούς μετάδοσης αποτελεσμάτων.

4. Η τοιχοκόλληση και η δημοσίευση της εξαγωγής του γενικού αποτελέσματος της παρ. 2 περιλαμβάνει πίνακα των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας, ο οποίος καταρτίζεται από τον πρόεδρο του πολυμελούς πρωτοδικείου και περιέχει:

- α) τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων,
- β) τον αριθμό των ψηφισάντων,
- γ) τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων,
- δ) τον αριθμό των άκυρων ψηφοδελτίων,
- ε) τον αριθμό των λευκών ψηφοδελτίων,
- στ) την εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού, δηλαδή το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε και
- ζ) τον αριθμό των σταυρών, ανά συνδυασμό, που έλαβε κάθε υποψήφιος περιφερειακός σύμβουλος.

Στον πίνακα προτάσσονται οι συνδυασμοί, με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης. Κάτω από τον πίνακα συντάσσεται πράξη, στην οποία αναγράφονται ολογράφως τα πιο πάνω στοιχεία για κάθε περίπτωση και υπογράφεται από τον πρόεδρο του πολυμελούς πρωτοδικείου. Κατά την κατάρτιση του πίνακα μπορεί να παρίσταται ένας (1) αντιπρόσωπος από κάθε συνδυασμό.

## **Άρθρο 61**

### **Έκθεση πρακτικών**

1. Ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής ή άλλο μέλος της παραδίδει τα πρακτικά της, τα λοιπά εκλογικά έγγραφα, τα δέματα των ψηφοδελτίων ταξινομημένα κατά συνδυασμούς και με τη σειρά που είναι αριθμημένα, καθώς και τους φακέλους στον πρόεδρο πρωτοδικών.

2. Ο πρόεδρος του πολυμελούς πρωτοδικείου εκθέτει τα πρακτικά της εκλογής και τον πίνακα των αποτελεσμάτων στο κατάστημα του πρωτοδικείου επί πέντε (5) ημέρες και συντάσσει για την έκθεση αυτή πρακτικό, που τοιχοκολλάται επίσης έξω από το δικαστικό κατάστημα.
3. Η έκθεση των πρακτικών γνωστοποιείται με ανακοίνωση, που εκδίδει ο πρόεδρος του πρωτοδικείου, η οποία τοιχοκολλάται στο κατάστημα της περιφέρειας, καθώς και στο κατάστημα του δικαστηρίου.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄**

### **ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΑΧΟΝΤΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ – ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ – ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗ – ΔΙΑΛΥΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ**

#### **Άρθρο 62**

##### **Επικύρωση της εκλογής**

1. Το πολυμελές πρωτοδικείο μετά την πάροδο των πέντε (5) ημερών του άρθρου 61 ανακηρύσσει, με απόφαση του, τον επιτυχόντα και τους επιλαχόντες συνδυασμούς του περιφερειακού συμβουλίου, τον περιφερειάρχη, και τους τακτικούς και αναπληρωματικούς περιφερειακούς συμβούλους κάθε συνδυασμού. Αν ο υποψήφιος περιφερειάρχης του επιτυχόντος συνδυασμού απεβίωσε ή παραιτήθηκε πριν από την εκλογή και δεν έγινε αντικατάσταση του σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 68, περιφερειάρχης ανακηρύσσεται ο πλειοψηφής σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού στη μεγαλύτερη σε πληθυσμό εκλογική περιφέρεια.
2. Με την απόφαση του πολυμελούς πρωτοδικείου ανακηρύσσονται οι τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι της κάθε εκλογικής περιφέρειας κάθε συνδυασμού, σύμφωνα με τον αριθμό των σταυρών προτίμησης που έχουν λάβει. Σε περίπτωση ισοψηφίας διενεργείται κλήρωση.
3. Στην ίδια απόφαση ανακηρύσσονται οι τακτικοί σύμβουλοι μόνο κάθε συνδυασμού σύμφωνα με τον αριθμό των σταυρών προτίμησης που έχουν λάβει.
4. Ο πρόεδρος του πολυμελούς πρωτοδικείου αναρτά αντίγραφο της απόφασης στο κατάστημα του δικαστηρίου επί τρεις (3) ημέρες και αποστέλλει αντίγραφο της στον περιφερειάρχη και στον συντονιστή της αποκεντρωμένης διοίκησης. Οι αποφάσεις επικύρωσης της εκλογής αναρτώνται αμελλητί στην ιστοσελίδα του πρωτοδικείου και στην ιστοσελίδα της οικείας περιφέρειας.

#### **Άρθρο 63**

##### **Ορκωμοσία αιρετών**

1. Μετά από την ανακήρυξη του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών και πριν από την ημέρα εγκατάστασης και ανάληψης των καθηκόντων τους, ο περιφερειάρχης και οι περιφερειακοί σύμβουλοι δίνουν τον ακόλουθο όρκο: «Ορκίζομαι να είμαι πιστός στην πατρίδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου». Ο όρκος των αλλοδαπών πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ως εξής: «Ορκίζομαι να είμαι πιστός στην Ελλάδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου». Όσοι δηλώνουν ότι δεν

πρεσβεύουν καμιά θρησκεία ή πρεσβεύουν θρησκεία που δεν επιτρέπει τον όρκο, παρέχουν, αντί όρκου, την ακόλουθη διαβεβαίωση: «Δηλώνω, επικαλούμενος την τιμή και τη συνείδηση μου, ότι θα είμαι πιστός στην Ελλάδα, θα υπακούω στο Σύνταγμα και τους νόμους και ότι θα εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου».

2. Εάν δεν τηρηθεί ένας από τους τύπους της παρ. 1, θεωρείται ότι ο περιφερειάρχης ή ο περιφερειακός σύμβουλος δεν έχει ορκιστεί για όλες τις νόμιμες συνέπειες.

3. Η ορκωμοσία γίνεται στο κατάστημα της περιφέρειας ή σε άλλο δημόσιο κτίριο ή σε κατάλληλο δημόσιο χώρο εντός των διοικητικών ορίων της έδρας της περιφέρειας, σε δημόσια συνεδρίαση, της οποίας ο ακριβής χρόνος (ημερομηνία και ώρα) ορίζεται από τον νεοεκλεγέντα περιφερειάρχη. Η ημερομηνία της ορκωμοσίας ορίζεται το νωρίτερο είκοσι (20) ημέρες πριν από την ανάληψη των καθηκόντων και το αργότερο την παραμονή της ημέρας εγκατάστασης και ανάληψης των καθηκόντων των νέων περιφερειακών αρχών. Αν η ορκωμοσία δεν πραγματοποιηθεί την ημερομηνία του δεύτερου εδαφίου για λόγους αντικειμενικής αδυναμίας, ο νεοεκλεγείς περιφερειάρχης καλεί τον επιτυχόντα προς ορκωμοσία εντός πέντε (5) ημερών, αφότου του γνωστοποιήθηκε η άρση των λόγων.

4. Για την ορκωμοσία συντάσσεται πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από τον περιφερειάρχη και όλους τους περιφερειακούς συμβούλους που ορκίστηκαν. Το πρακτικό αυτό συντάσσεται σε δύο (2) αντίτυπα, από τα οποία το ένα (1) παραμένει στην περιφέρεια και το άλλο αποστέλλεται στον οικείο συντονιστή της αποκεντρωμένης διοίκησης.

5. Τα προαναφερόμενα πρόσωπα αναλαμβάνουν τα καθήκοντα τους από την ημέρα της εγκατάστασης.

6. Αν γίνει δεκτή η ένσταση που ασκήθηκε σύμφωνα με τα άρθρα 71 έως 75 και ακυρωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο η απόφαση επικύρωσης της εκλογής του άρθρου 62, η διαδικασία των παρ. 1 έως 5 επαναλαμβάνεται με πρωτοβουλία του περιφερειάρχη που εκλέγεται με βάση τη δικαστική αυτή απόφαση.

#### **Άρθρο 64** **Αποποίηση της εκλογής**

1. Ο περιφερειάρχης ή περιφερειακός σύμβουλος που δεν αποποιείται την εκλογή του τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την εγκατάστασή του με γραπτή δήλωση προς τον συντονιστή της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης θεωρείται ότι την έχει αποδεχθεί.

2. Ο περιφερειάρχης ή περιφερειακός σύμβουλος ο οποίος δεν αποποιείται την εκλογή του και δεν δίδει τον θρησκευτικό ή πολιτικό όρκο ή τη ρητή διαβεβαίωση του άρθρου 63 μέσα στην προθεσμία της παρ. 1, εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμά του. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από τον Επόπτη Ο.Τ.Α. εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τότε που έλαβε γνώση των αναφερομένων στο πρώτο εδάφιο.

#### **Άρθρο 65** **Παραίτηση αιρετών**

1. Η παραίτηση του περιφερειάρχη υποβάλλεται εγγράφως στον συντονιστή της αποκεντρωμένης διοίκησης και καθίσταται αυτοδικαίως οριστική την επομένη της κατάθεσης της σχετικής δήλωσης στο πρωτόκολλο του συντονιστή της αποκεντρωμένης διοίκησης.

2. Η παραίτηση των περιφερειακών συμβούλων υποβάλλεται εγγράφως στον οικείο περιφερειάρχη και καθίσταται αυτοδικαίως οριστική την επομένη της κατάθεσης της σχετικής δήλωσης στο πρωτόκολλο του οικείου περιφερειάρχη.
3. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η παραίτηση των αιρετών των περιφερειών από τις θέσεις που κατέχουν, λόγω της ιδιότητάς τους, υποβάλλεται γραπτώς στα όργανα, τα οποία τους εξέλεξαν ή τους διόρισαν και καθίσταται αυτοδικαίως οριστική την επομένη της κατάθεσής της στο πρωτόκολλο της οικείας υπηρεσίας.
4. Η εκλογή ή ο ορισμός αντικαταστατών τους γίνεται για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της περιόδου, κατά την οποία οι παραιτηθέντες ασκούσαν καθήκοντα.
5. Ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν διαφορετικά τον τρόπο υποβολής ή αποδοχής παραίτησης, καθώς και αντικατάσταση των παραιτουμένων εξακολουθούν να ισχύουν.

## **Άρθρο 66**

### **Αντικατάσταση και αναπλήρωση συμβούλων**

1. Τις έδρες των περιφερειακών συμβούλων που για οποιονδήποτε λόγο μένουν κενές, καταλαμβάνουν οι αναπληρωματικοί σύμβουλοι του ίδιου συνδυασμού της ίδιας εκλογικής περιφέρειας.
2. Ο περιφερειάρχης, μόλις ενημερωθεί για την κένωση μίας (1) ή περισσότερων εδρών, καλεί αμελλητί τους αναπληρωματικούς περιφερειακούς συμβούλους, με τη σειρά της εκλογής τους, και αυτοί οφείλουν να παρουσιαστούν για ορκωμοσία εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών αφότου τους επιδόθηκε η πρόσκληση. Η ορκωμοσία γίνεται ενώπιον του περιφερειάρχη, σύμφωνα με το άρθρο 63, το οποίο εφαρμόζεται αναλογικά. Αν αυτοί που κλήθηκαν δεν εμφανισθούν εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, αποβάλλουν αυτοδικαίως την ιδιότητα του αναπληρωματικού.
3. Αν εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών περιφερειακών συμβούλων του συνδυασμού σε μία εκλογική περιφέρεια, καλούνται να καταλάβουν τις έδρες που έμειναν κενές, για οποιονδήποτε λόγο, αναπληρωματικοί περιφερειακοί σύμβουλοι από τον ίδιο συνδυασμό από άλλη εκλογική περιφέρεια, ανά ένα και κατά σειρά που έχουν ανακηρυχθεί, ξεκινώντας από την εκλογική περιφέρεια με τον μεγαλύτερο πληθυσμό.
4. Αν εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών συμβούλων του συνδυασμού αυτού σε οποιαδήποτε εκλογική περιφέρεια, καλούνται να καταλάβουν τις έδρες που έμειναν κενές, για οποιονδήποτε λόγο, αναπληρωματικοί σύμβουλοι από άλλους συνδυασμούς συμπεριλαμβανομένου του επιτυχόντος, κατά σειρά εκλογικής δύναμης στην ίδια εκλογική περιφέρεια, με τη σειρά που έχουν ανακηρυχθεί οι αναπληρωματικοί του κάθε συνδυασμού.
5. Αν εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών περιφερειακών συμβούλων όλων των συνδυασμών στην οικεία εκλογική περιφέρεια, καλούνται να καταλάβουν τις έδρες που έμειναν κενές, για οποιονδήποτε λόγο, αναπληρωματικοί σύμβουλοι από άλλους συνδυασμούς συμπεριλαμβανομένου του επιτυχόντος, κατά σειρά εκλογικής δύναμης από άλλη εκλογική περιφέρεια ξεκινώντας από αυτή που έχει τον μεγαλύτερο πληθυσμό, με τη σειρά που έχουν ανακηρυχθεί οι αναπληρωματικοί του κάθε συνδυασμού.
6. Αν τεθούν σε αργία περιφερειακοί σύμβουλοι και ο αριθμός των περιφερειακών συμβούλων είναι μικρότερος από αυτόν που απαιτείται για την επίτευξη απαρτίας, ο περιφερειάρχης καλεί αναπληρωματικούς περιφερειακούς συμβούλους της ίδιας εκλογικής περιφέρειας από τον συνδυασμό στον οποίο ανήκουν αυτοί που έχουν τεθεί σε αργία, με τη

σειρά της εκλογής τους και για τον μέχρι τη λήξη της αργίας χρόνο. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι παρ. 2 έως 5.

7. Αν μείνουν κενές έδρες περιφερειακών συμβούλων και δεν υπάρχουν αναπληρωματικοί κανενός συνδυασμού, ο συντονιστής της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης προκηρύσσει, σε δύο (2) μήνες το αργότερο, την εκλογή τόσων συμβούλων όσες είναι οι κενές έδρες και ισάριθμων αναπληρωματικών.

8. Στην αναπληρωματική εκλογή της παρ. 7 εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 50. Οι κενές έδρες κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών που συγκέντρωσαν ποσοστό τουλάχιστον τρία τοις εκατό (3%) του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων, με αναλογική εφαρμογή του άρθρου 57.

9. Αναπληρωματική εκλογή της παρ. 7 διενεργείται στο τελευταίο έτος της περιφερειακής περιόδου, μόνο αν οι σύμβουλοι που έχουν απομείνει δεν αρκούν για την επίτευξη απαρτίας.

10. Τα περιφερειακά συμβούλια και η οικονομική επιτροπή λειτουργούν νόμιμα, έστω και με ελλιπή σύνθεση που δεν μπορεί πάντως να είναι κατώτερη από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία, αν μέλη περιφερειακού συμβουλίου αποποιηθούν την εκλογή τους, παραιτηθούν, αποβιώσουν, εκπέσουν ή τεθούν σε αργία ή αν οι έδρες μείνουν κενές για οποιονδήποτε άλλο λόγο και μέχρι οι κενές έδρες να συμπληρωθούν με αναπλήρωση ή με εκλογές ή με τη λήξη του χρόνου της αργίας.

11. Η απαρτία και οι πλειοψηφίες υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των περιφερειακών συμβούλων, που έχουν ορκισθεί και εγκατασταθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 41 και 63.

12. Όταν το περιφερειακό συμβούλιο δεν μπορεί να λειτουργήσει νόμιμα, λόγω μη συμπλήρωσης της νόμιμης απαρτίας, αναστέλλονται κάθε είδους προθεσμίες, των οποίων η τήρηση εξαρτάται από απόφαση του συμβουλίου, μέχρι να καταστεί δυνατή η νόμιμη λειτουργία του.

## **Άρθρο 67**

### **Εκλογή εξαιτίας διάλυσης συμβουλίων**

1. Αν ένα περιφερειακό συμβούλιο διαλυθεί σύμφωνα με το άρθρο 237 του ν. 3852/2010 (Α' 57), ο συντονιστής της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης προκηρύσσει εκλογές το αργότερο εντός ενός (1) μήνα από τη διάλυση. Κατά την εκλογή αυτή εκλέγονται τακτικοί και αναπληρωματικοί περιφερειακοί σύμβουλοι για το υπόλοιπο της θητείας.

2. Ο συντονιστής της αποκεντρωμένης διοίκησης αναλαμβάνει τα σχετικά με τη διεξαγωγή της εκλογής και δύναται να αναθέτει στον αρχαιότερο δημόσιο υπάλληλο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης με βαθμό Α' τα καθήκοντα του περιφερειάρχη που σχετίζονται με τη διεκπεραίωση των επειγουσών υπηρεσιακών υποθέσεων, καθώς και την ευθύνη της διενέργειας των εκλογών.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'**

### **ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ**

## **Άρθρο 68**

### **Αναλογική εφαρμογή διατάξεων της εκλογής δημοτικών αρχών στην εκλογή περιφερειακών αρχών**

1. Για την αναπλήρωση υποψηφίων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 14.
2. Για τα δικαιώματα συνδυασμών και υποψηφίων εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 16.
3. Για το πρόγραμμα εκλογής εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 17. Ειδικά για τις περιφερειακές εκλογές η έκδοση του προγράμματος εκλογών γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία του δήμου.
4. Για την εκτύπωση και διανομή των ψηφοδελτίων εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 19. Ειδικά για τις περιφερειακές εκλογές η παράδοση των ψηφοδελτίων από τους συνδυασμούς μπορεί να γίνει και στον κατά τόπον αρμόδιο χωρικό αντιπεριφερειάρχη, ο οποίος τα διανέμει αμελλητί στους οικείους δήμους.
5. Στην περίπτωση παραίτησης ή θανάτου του υποψηφίου περιφερειάρχη κατά την επαναληπτική εκλογή εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 26.

## **ΜΕΡΟΣ Γ΄**

### **ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ**

#### **Άρθρο 69**

##### **Εκλογικοί φάκελοι – Λευκά ψηφοδέλτια – Κάλπες ψηφοφορίας**

1. Οι φάκελοι, στους οποίους εσωκλείονται τα ψηφοδέλτια, κατασκευάζονται για όλη την επικράτεια με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών από χαρτί αδιαφανές και έχουν στην εμπρός πλευρά έντυπο γνώρισμα.
2. Το Υπουργείο Εσωτερικών φροντίζει να αποστέλλεται, εγκαίρως, στους περιφερειάρχες επαρκής αριθμός φακέλων. Οι περιφερειάρχες φροντίζουν να διαβιβάζονται, εγκαίρως, οι φάκελοι αυτοί στις δημοτικές αρχές, οι οποίες εφοδιάζουν τις εφορευτικές επιτροπές κάθε εκλογικού τμήματος της χωρικής αρμοδιότητάς τους.
3. Αν δεν υπάρχουν τέτοιοι φάκελοι, η εφορευτική επιτροπή πιστοποιεί την έλλειψη και προμηθεύεται άλλους ομοιόμορφους φακέλους.
4. Εκτός από το έντυπο γνώρισμα, τίποτε άλλο δεν αναγράφεται πάνω στο φάκελο. Αν σημειωθούν πάνω στο φάκελο στίγματα, σημεία ή λέξεις, μπορούν να θεωρηθούν διακριτικά γνωρίσματα, που παραβιάζουν με τρόπο προφανή το απόρρητο της ψηφοφορίας.
5. Τα λευκά ψηφοδέλτια κατασκευάζονται για όλη την επικράτεια με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών από λευκό χαρτί. Το Υπουργείο Εσωτερικών φροντίζει να αποστέλλεται, εγκαίρως, στους περιφερειάρχες επαρκής αριθμός λευκών ψηφοδελτίων. Οι περιφερειάρχες φροντίζουν να διαβιβάζονται, εγκαίρως, τα ψηφοδέλτια αυτά στις δημοτικές αρχές, που εφοδιάζουν τις εφορευτικές επιτροπές κάθε εκλογικού τμήματος της χωρικής αρμοδιότητάς τους.
6. Τα λευκά ψηφοδέλτια δεν λαμβάνονται υπόψη στον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων για την εφαρμογή του συνόλου του παρόντος νόμου.
7. Κατά την ψηφοφορία χρησιμοποιούνται ιδιαίτερες κάλπες που φέρουν κατάλληλο διακριτικό γνώρισμα.

#### **Άρθρο 70**

##### **Εφαρμογή της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών**

1. Για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 106 του π.δ. 26/2012 (Α' 57).
2. Το π.δ. 26/2012 εφαρμόζεται αναλογικά και κατά τη διενέργεια των δημοτικών και περιφερειακών εκλογών, για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται ειδικά σε διατάξεις του παρόντος.
3. Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής και οι έφοροι αυτών ψηφίζουν στις εκλογές των δημοτικών αρχών, μόνο αν είναι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο του οικείου δήμου, όπου ασκούν τα καθήκοντά τους αυτά.
4. Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής και οι έφοροι αυτών ψηφίζουν στις εκλογές των περιφερειακών αρχών, μόνο αν είναι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο δήμου της οικείας περιφέρειας, όπου ασκούν τα καθήκοντά τους αυτά. Αν δεν είναι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο του δήμου που ανήκει το εκλογικό τμήμα, στο οποίο ασκούν τα καθήκοντά τους και είναι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο άλλου δήμου της οικείας περιφέρειας, τότε υπογράφουν υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναφέρεται ο δήμος στους εκλογικούς καταλόγους του οποίου είναι εγγεγραμμένοι και ψηφίζουν.
5. Στις προθεσμίες που ορίζονται κατά τη διαδικασία εκλογής των δημοτικών και περιφερειακών αρχών, δεν υπολογίζεται η ημέρα της ψηφοφορίας.
6. Η προθεσμία λήγει μόλις παρέλθει και η τελευταία ημέρα της, έστω και αν είναι ημέρα αργίας.

#### **ΜΕΡΟΣ Δ΄**

#### **ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ – ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

#### **Άρθρο 71**

#### **Δικαίωμα ένστασης**

Ένσταση μπορεί να ασκήσει: α) κάθε εκλογέας εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους του οικείου δήμου για τις εκλογές των δημοτικών αρχών και της οικείας περιφέρειας για τις εκλογές των περιφερειακών αρχών, αντίστοιχα, καθώς και β) όποιος υπήρξε υποψήφιος κατά τις εκλογές στον οικείο δήμο, συμπεριλαμβανομένων των υποψηφίων συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων και των προέδρων των δημοτικών κοινοτήτων, και όποιος υπήρξε υποψήφιος κατά τις εκλογές στην οικεία περιφέρεια, αντίστοιχα.

#### **Άρθρο 72**

#### **Άσκηση ένστασης – Αρμόδιο δικαστήριο**

1. Η ένσταση ασκείται με δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται, μαζί με τρία αντίγραφα, στο πρωτοδικείο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη. Η προθεσμία για την άσκηση της ένστασης ή η άσκησή της δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.
2. Το δικόγραφο της ένστασης απαιτείται να περιέχει τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 251 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97).
3. Για τις εκλογές των δημοτικών αρχών, οι ενστάσεις εκδικάζονται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό από το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του ο οικείος δήμος. Για τις εκλογές των περιφερειακών αρχών, οι ενστάσεις εκδικάζονται σε



πρώτο και τελευταίο βαθμό από το διοικητικό εφετείο, στο οποίο υπάγεται η έδρα της οικείας περιφέρειας.

4. Η διαβίβαση της ένστασης στο αρμόδιο για την εκδίκασή της δικαστήριο γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 252 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

### **Άρθρο 73**

#### **Προσβαλλόμενη πράξη – Λόγοι ένστασης**

1. Για τις εκλογές των δημοτικών αρχών, η ένσταση στρέφεται κατά της απόφασης με την οποία ανακηρύσσονται ο επιτυχών συνδυασμός και οι επιλαχόντες συνδυασμοί του δημοτικού συμβουλίου, καθώς και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού, συμπεριλαμβανομένων των υποψηφίων συμβούλων δημοτικής κοινότητας και των προέδρων δημοτικής κοινότητας, που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, βάσει του σχετικού πίνακα των αποτελεσμάτων, ο οποίος ενσωματώνεται σε αυτή.

2. Για τις εκλογές των περιφερειακών αρχών, η ένσταση στρέφεται κατά της απόφασης με την οποία ανακηρύσσονται ο επιτυχών συνδυασμός και οι επιλαχόντες συνδυασμοί του περιφερειακού συμβουλίου και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, βάσει του σχετικού πίνακα των αποτελεσμάτων ο οποίος ενσωματώνεται σε αυτή.

3. Στη δίκη που ανοίγεται με την άσκηση της ένστασης αυτής δεν νομιμοποιείται παθητικώς ο δήμος ή η περιφέρεια, αντίστοιχα.

4. Λόγους ένστασης μπορούν να θεμελιώσουν στις εκλογές των δημοτικών και των περιφερειακών αρχών, αντίστοιχα:

α) η έλλειψη νόμιμων προσόντων και η συνδρομή κωλυμάτων σε υποψηφίους που έχουν εκλεγεί ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη,

β) η παράβαση του νόμου κατά τη διεξαγωγή της εκλογής ή κατά την εξαγωγή του εκλογικού αποτελέσματος ή κατά την ανακήρυξη των υποψηφίων συνδυασμών ή κατά την ανακήρυξη του επιτυχόντος συνδυασμού και των επιλαχόντων συνδυασμών του δημοτικού συμβουλίου ή του συμβουλίου δημοτικής κοινότητας ή του προέδρου της δημοτικής κοινότητας ή του περιφερειακού συμβουλίου, αντίστοιχα.

γ) η ακυρότητα ή η εσφαλμένη αρίθμηση των ψηφοδελτίων.

### **Άρθρο 74**

#### **Προθεσμία για την άσκηση ένστασης**

1. Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από τη λήξη του χρόνου έκθεσης της πράξης με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, καθώς και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 59, αντίστοιχα.

2. Η προθεσμία της παρ. 1 δεν παρεκτείνεται σε καμία περίπτωση.

### **Άρθρο 75**

#### **Διαδικασία εκδίκασης της ένστασης**

1. Για τα θέματα της προδικασίας, της κύριας διαδικασίας, της παρέμβασης, της αντένστασης, της αποδεικτικής διαδικασίας, του παρεμπόπτοντος ελέγχου, της απόφασης του δικαστηρίου, καθώς και της γνωστοποίησής της εφαρμόζονται τα άρθρα 253 έως και 260 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), ο οποίος εφαρμόζεται για κάθε σχετικό θέμα που δεν ρυθμίζεται, ειδικά, σε διατάξεις του παρόντος. Κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει τα ίδια θέματα διαφορετικά καταργείται.
2. Ο κατά το άρθρο 258 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας παρεμπόπτων έλεγχος της εγγραφής, μετεγγραφής ή διαγραφής εκλογέα στους ή από τους εκλογικούς καταλόγους του οικείου δήμου, χωρεί κατά των πράξεων αυτών μόνον αν αυτές έγιναν κατά τη σύνταξη ή αναθεώρηση των εκλογικών καταλόγων κατά τη διάρκεια του έτους, που προηγείται της ημερομηνίας διενέργειας των δημοτικών και των περιφερειακών εκλογών.
3. Αίτηση αναθεώρησης, τριτανακοπή και αίτηση ερμηνείας ή διόρθωσης ασκούνται κατά το άρθρο 261 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

### **Άρθρο 76** **Αίτηση αναιρέσεως**

1. Κατά των αποφάσεων που εκδόθηκαν από τα τριμελή διοικητικά πρωτοδικεία ή τα διοικητικά εφετεία χωρεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την παρέλευση του πενθημέρου που ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 260 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97).
2. Όταν ασκείται αίτηση αναιρέσεως δεν χορηγείται αναστολή εκτέλεσης της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης.
3. Η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών, το αργότερο, από την περιέλευση της αιτήσεως αναιρέσεως σε αυτό.
4. Αν η τελεσίδικη απόφαση, βάσει της οποίας μεταβλήθηκε με οποιονδήποτε τρόπο η αρχική εγκατάσταση των δημοτικών και περιφερειακών αρχών, αναιρεθεί και κριθεί κατ' ουσίαν η διαφορά από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο, εκείνοι που ανακηρύσσονται ως επιτυχόντες μετά την απόφαση θεωρούνται ότι εγκαταστάθηκαν αναδρομικά, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 3 για τις εκλογές των δημοτικών αρχών και στο άρθρο 41 για τις εκλογές των περιφερειακών αρχών. Η αναδρομική αυτή εγκατάσταση δεν θίγει το κύρος των πράξεων που εκδόθηκαν ή δημοσιεύθηκαν από τις αρχές των οποίων η εκλογή ακυρώθηκε από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο.

### **Άρθρο 77** **Επανάληψη της εκλογής σε περίπτωση ακύρωσης**

1. Αν ακυρωθεί η εκλογή για παράβαση νόμου ή για οποιαδήποτε πλημμέλεια, επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία μεταξύ των ίδιων υποψηφίων, που είχαν ανακηρυχθεί νόμιμα. Στην περίπτωση αυτή, έφορος των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής είναι ο πρόεδρος του οικείου πρωτοδικείου της έδρας του δήμου ή της περιφέρειας αντίστοιχα. Αυτός διορίζει σε κάθε εκλογικό τμήμα της περιφέρειας του πρωτοδικείου τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία. Το άρθρο 68 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) εφαρμόζεται αναλόγως. Αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής διορίζονται εκείνοι που υπηρετούν στην περιφέρεια του οικείου πρωτοδικείου, κατά

προτεραιότητα δε εκείνοι που αναφέρονται στην παρ. 10 του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012. Αν τα πρόσωπα αυτά δεν επαρκούν, ο έφορος διορίζει αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και πρόσωπα εκτός της περιφέρειας του πρωτοδικείου. Για τη διενέργεια των διορισμών, ο έφορος μπορεί να ζητήσει από την εισαγγελία του Αρείου Πάγου να του διαβιβάσει από τα συγκεντρωθέντα για την ακυρωθείσα εκλογή στοιχεία που προβλέπονται στις περ. β` έως στ` της παρ. 6 του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012, όσα κρίνει ο ίδιος αναγκαία. Μπορεί, επίσης, να ζητήσει να του αποσταλούν από τις αρχές που αναφέρονται στις ανωτέρω περιπτώσεις επικαιροποιημένα τα σχετικά στοιχεία. Σε κάθε περίπτωση τα στοιχεία αποστέλλονται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, κατάλληλη για ηλεκτρονική επεξεργασία, εντός δέκα (10) ημερών από τη λήψη του σχετικού αιτήματος.

2. Ο δήμαρχος εκδίδει αμελλητί πρόγραμμα, με το οποίο καλεί τους δημότες εκλογείς για την επανάληψη της εκλογής για τον υπολειπόμενο χρόνο της δημοτικής ή περιφερειακής περιόδου. Το πρόγραμμα δημοσιεύεται με τοιχοκόλληση δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα που έχει οριστεί για την ψηφοφορία και αναρτάται στην ιστοσελίδα του δήμου ή της περιφέρειας, αντίστοιχα.

## **ΜΕΡΟΣ Ε΄**

### **ΕΙΔΙΚΕΣ, ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**

#### **ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

#### **Άρθρο 78**

#### **Δημοτικές ενότητες – Μετονομασία κοινοτήτων σε δημοτικές κοινότητες – Επικαιροποίηση ορολογίας - Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 3852/2010**

1. Οι δήμοι του άρθρου 1 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) στους οποίους δεν έχει επέλθει καμία μεταβολή αποτελούνται από μια δημοτική ενότητα που φέρει το όνομα του δήμου.
2. Οι παρ. 2 έως 4 του άρθρου 2 ν. 3852/2010 τροποποιούνται και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:  
«Άρθρο 2  
Συγκρότηση δήμων  
1. Η εδαφική περιφέρεια του κάθε δήμου που συνιστάται με τον παρόντα νόμο αποτελείται από τις εδαφικές περιφέρειες των συνενούμενων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.). Οι εδαφικές αυτές περιφέρειες αποτελούν τις δημοτικές ενότητες του νέου δήμου και φέρουν το όνομα του δήμου ή της κοινότητας.  
2. Τα τοπικά διαμερίσματα που ορίζονται στο άρθρο 2 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α΄ 114), μετονομάζονται σε δημοτικές κοινότητες, ανεξαρτήτως του πληθυσμού τους. Δημοτικές Κοινότητες αποτελούν και οι δήμοι ή οι κοινότητες που καταργήθηκαν ύστερα από εθελούσια συνένωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 410/1995 (Α΄ 231) ή συνενώνονται με τον παρόντα νόμο και δεν αποτελούνται από τοπικά διαμερίσματα.  
3. Επίσης, συγκροτούν δημοτική κοινότητα πρώην κοινότητες ή τοπικά διαμερίσματα που εκτείνονται σε όλη την περιφέρεια του νησιού και δεν αποτελούν δήμο, σύμφωνα με το άρθρο 1.

4. Τα δημοτικά διαμερίσματα στα οποία διαιρούνται οι οικισμοί – έδρες δήμων με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων μετονομάζονται σε δημοτικές κοινότητες».

3. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρονται οι έννοιες «κοινότητες» και «κοινότητα» κατά το άρθρο 2 του ν. 3852/2010, νοούνται πλέον «οι δημοτικές κοινότητες» και «δημοτική κοινότητα» αντίστοιχα.

4. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρονται οι όροι «εκπρόσωπος τοπικής κοινότητας» και «πρόεδρος κοινότητας» νοείται ο «πρόεδρος της δημοτικής κοινότητας» και όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται ο όρος «συμβούλιο κοινότητας» νοείται το «συμβούλιο δημοτικής κοινότητας».

## **Άρθρο 79**

### **Πληθυσμός οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης**

1. Με απόφαση του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) κυρώνονται και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως τα αποτελέσματα του μόνιμου πληθυσμού της πρόσφατης απογραφής για τις δημοτικές κοινότητες της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Με την ίδια απόφαση κατανέμεται αναλογικά στις δημοτικές κοινότητες της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3852/2010, πληθυσμός, που περιλαμβάνεται στην απόφαση του πρώτου εδαφίου, και ο οποίος δεν είναι δυνατόν να κατανεμηθεί στις δημοτικές κοινότητες, λόγω ελλειπών στοιχείων τόπου εγκατάστασης.

2. Όλοι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού της χώρας περιλαμβάνονται σε απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Στην απόφαση αυτή αναγράφονται ο συνολικός πληθυσμός κάθε οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και, αναλυτικά, ο πληθυσμός των δημοτικών κοινοτήτων και των περιφερειακών ενοτήτων.

3. Για την εφαρμογή του παρόντος, όπου γίνεται αναφορά στον όρο «πληθυσμός», συμπεριλαμβανομένης της κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος έκδοσης κανονιστικών πράξεων, νοείται ο μόνιμος πληθυσμός, όπως εμφανίζεται στους επίσημους πίνακες των αποτελεσμάτων της τελευταίας απογραφής πληθυσμού, που έχουν κυρωθεί και δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τα αποτελέσματα της απογραφής πληθυσμού, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατά τη διάρκεια της δημοτικής και περιφερειακής περιόδου, επέρχονται από την έναρξη της αμέσως επόμενης δημοτικής και περιφερειακής περιόδου.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**

### **ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

## **Άρθρο 80**

### **Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, αναπροσαρμόζονται τα ποσά του πρώτου εδαφίου της περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 12 και της περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 50.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ορίζονται οι έδρες των δημοτικών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας με βάση τον πληθυσμό, και σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11. Με όμοια απόφαση ορίζονται οι έδρες των περιφερειακών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας με βάση τον πληθυσμό της και σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 49.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ορίζονται οι διαστάσεις των ψηφοδελτίων και κάθε θέμα σχετικό με τη μορφή και το περιεχόμενο των ψηφοδελτίων, σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 52. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι διαστάσεις των λευκών ψηφοδελτίων για τις εκλογές των δημοτικών και των περιφερειακών αρχών σύμφωνα με το άρθρο 69.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, καθορίζονται οι διαστάσεις των εκλογικών φακέλων, το έντυπο γνώρισμά τους και η απόχρωσή τους για τις εκλογές των δημοτικών και των περιφερειακών αρχών σύμφωνα με το άρθρο 69.

5. Με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται το διακριτικό γνώρισμα, το μέγεθος, το σχήμα και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά στις κάλπες που θα χρησιμοποιηθούν για τις εκλογές των δημοτικών και των περιφερειακών αρχών, καθώς, επίσης, και κάθε άλλο θέμα για τη διενέργεια των αυτοδιοικητικών εκλογών.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄** **ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

### **Άρθρο 81** **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Το άρθρο 55 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) περί αντικατάστασης και αναπλήρωσης μελών δημοτικών συμβουλίων και συμβουλίων δημοτικών κοινοτήτων καθώς και προέδρων δημοτικών κοινοτήτων εξακολουθεί να ισχύει έως την 31η.12.2023.

2. Αν, στις εκλογές της 26ης Μαΐου 2019, δεν ανακηρύχθηκαν, για οποιονδήποτε λόγο, συνδυασμοί υποψηφίων συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων, με πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο των τριακοσίων ενός (301), ή πρόεδροι δημοτικών κοινοτήτων, με πληθυσμό μικρότερο ή ίσο των τριακοσίων (300) κατοίκων, και δεν έχουν προκηρυχθεί από τον περιφερειάρχη νέες εκλογές, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 11 του ν. 4674/2020 (Α΄ 53), έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, ή αν κενώθηκε έδρα προέδρου κοινότητας με πληθυσμό μικρότερο ή ίσο των τριακοσίων (300) κατοίκων και δεν είναι δυνατή η αναπλήρωση λόγω έλλειψης άλλου υποψηφίου, εφαρμόζεται το άρθρο 38 και ιδίως οι παρ. 5 και 6 του παρόντος.

3. Τα άρθρα 1, 2, 8 και 9 ισχύουν για την δημοτική περίοδο που αρχίζει μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Τα άρθρα 40, 41, 46 και 47 ισχύουν για την περιφερειακή περίοδο που αρχίζει μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

5. Τα κωλύματα των περ. α) και β) της παρ. 3 των άρθρων 8 και 47 ισχύουν για την επόμενη της έκπτωσης αυτοδιοικητική περίοδο και καταλαμβάνουν και τους δύο βαθμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

6. Για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η εκλογή δημοτικών και περιφερειακών αρχών διεξάγεται την Κυριακή 8 Οκτωβρίου 2023 και η εγκατάσταση των αρχών της παρ. 1 του άρθρου 3 και της παρ. 1 του άρθρου 41 γίνεται την 1η Ιανουαρίου 2024.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄**  
**ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 82**  
**Καταργούμενες διατάξεις**

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 81, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, τα άρθρα 7 έως 57 και 113 έως 158 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) περί εκλογών δημοτικών και περιφερειακών αρχών, καθώς, επίσης, και τα άρθρα 19 έως 74 του ν. 3463/2006 (Α΄ 114) περί εκλογών δημοτικών αρχών καταργούνται.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 81, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται τα άρθρα 4 έως 44 του ν. 4555/2018 (Α΄ 133).
3. Καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη αντίθετη προς τις ρυθμίσεις του παρόντος.

**ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄**  
**ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

**Άρθρο 83**  
**Έναρξη Ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.